

ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ

МѢСЕЧНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

РЕДАКЦИЯ И АДМИНИСТРАЦИЯ

София, ул. „Врабча“ № 2.

ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ

За България 3 лв. За странство 4 лв. Всичко въ прѣдплата.

1216. 7775-XIV, 1772 СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
1. Една пжтеводна звѣзда за новата година	1	7. Домовладиката	8
2. Миръ на земята	2	8. Свободна трибуна	11
3. Лошъ е свѣтътъ	3	9. Освободената робиня	12
4. Джентълъ Какетъ. — Христосъ. — нашиятъ примѣръ въ молива	4	10. Недѣлно училище	12
5. Н. Хр. Боневъ. — Християнски мотиви	5	11. Изъ далечниѣ страни	14
6. Д-ръ Ст. Томовъ. — Цариградъ	7	12. Вжтрѣшни новини	15
		13. Обява	16

Една пжтеводна звѣзда за новата година.

Апостолъ Павелъ ни дава едно добро опѣтване за новата година. Ето го: „Къмъ прѣдното се простирамъ.“ Не бойте се отъ бѣдащето. Най-голѣмитѣ и най-богатитѣ ни интереси сж прѣдъ насъ. Стойността на живота ще се прояви въ бѣдащето.

Нѣма защо да завиждаме, нито да подражаваме на тѣзи, които живѣягъ въ миналото; отъ такива свѣтътъ нѣма да стане по-добъръ. Тѣ сѣ слѣдватъ да повтарятъ, че нѣкогашниятъ животъ билъ по-добъръ отъ сегашния. Като гледатъ сѣ обезсърчение къмъ настоящето и бѣдащето, тѣ въздишатъ и казватъ: „Камъ нѣкогашнитѣ берекетливи години?!“ Такива хора сж останали безъ свѣтли надежди за себе си, за Църквата, за отечеството и за свѣта. Тѣмъ всичко се вижда като да върви надирѣ или наопаки. А мъчнотията се състои въ това, дѣто тѣ отиватъ надирѣ; обърнали сж гърбъ къмъ бѣдащето, а погледитѣ си къмъ миналото. Но този начинъ никой никога не ще направи задоволителенъ напрѣдѣкъ. Люди, които сж сѣ затворени очи къмъ бѣдащето неминуемо ще се спънатъ. Този, който върви заднешкомъ, винаги се спъва. Християнинътъ изминава попрището на живота съ лице обърнато къмъ бѣдащето; той прѣкарва живота пълненъ съ очакване и надежда. Колкото добро и сполучливо и да е било миналото, идещитѣ дни още по-голѣмо добро ще донесатъ. Каквито грѣшки и опущения и да сж сторени прѣзъ мина-

лото, често повръщане къмъ тѣхъ и припомване за тѣхъ не ще изцѣри злото. Нека тѣзи, що сж живѣли всецѣло погълнати отъ миналото, се обърнатъ и почнатъ да се простиратъ къмъ прѣдното.

Създателътъ е надарилъ човѣка съ чудесната дарба да си припомня за миналото, обаче тази хубава дарба трѣба да се употреби съ голѣмо благоумие. Има хора, които скѣсватъ силата си и убиватъ веселостта си като се прѣдаватъ прѣкалено на мисль за миналото. Много нѣща трѣба да се забравятъ. Нѣкой може да каже, че това е невъзможно, защото нѣщата не се забравятъ тъй лесно. Това твърдѣние е криво. Както чорѣкъ може да хвърли на една страна камѣка, що държи въ ржката си, така сжщо може да захвърли една мисль, що държи въ ума си. Ослабете силната замисль на ума отъ горчивинитѣ на миналото, отъ злобата на миналото, отъ пораженията, несполукитѣ и грѣшкитѣ на миналото. Всички тѣзи служатъ като прѣчка, за да сиѣватъ напрѣдѣка на онзи, който тича въ попрището на живота.

Нашиятъ лозунгъ за новата година изисква да направимъ живота си ревностенъ, усърденъ, дѣятеленъ. „Къмъ прѣдното се простирамъ и тичамъ къмъ цѣльта за наградата.“ Подобно на Христа и Неговитѣ аюстоли, мнозина християнски поети чрѣзъ вдѣхновителнитѣ си стихове видятъ обикновенитѣ смъртни на животъ пълненъ съ ревност и усърден

Душе моя, душе моя!
Стресни се, та се събуди
И вижъ че си загубила
Безбройни скъпи добрини.

Врѣмето е кратко, а остава още много земя да се прѣвзема. За лѣнивца бждещето не общава нищо.

Какви нѣща стоятъ прѣдъ насъ? Единъ побогатъ, по-пълнъ и по-обемливъ християнски животъ. До сега животътъ е билъ твърдъ оскъденъ, твърдъ ограниченъ, твърдъ малък; а прѣдъ насъ стои единъ по-широкъ животъ, обширно видѣние, голѣма вѣра, неизчерпаема любовъ, пълнота отъ радостъ, безгранично знание и свѣтла надежда. Отъ всичко това ние сме усвоили едва най-малката частъ. Ще се задоволимъ ли да прѣвкарваме днитѣ си въ низкитѣ долини, до като слънчеви висоти ни даватъ знакъ да отидемъ къмъ тѣхъ? Ще се задоволимъ ли съ такъво слабо познаване Бога и Словото Му, до като безгранични и неизчерпаеми океани отъ знания сѣятъ прѣдъ насъ? Да откъснемъ ли само нѣколко класа жито, до като обширнитѣ и побѣлѣли за жътва нивы ни канятъ да влѣземъ съ сърца?

„Къмъ прѣдното се простирамъ“. Небето е прѣдъ насъ, ако и да за повечето отъ хората въ наше врѣме то прѣдставя малка привлѣкател-

ностъ. Тѣ не се стремятъ къмъ небесния животъ, а нѣкои дори отричатъ неговото съществуване. Мисълта че може да има една страна съ чиста радостъ никакъ не ги трога. Това е една опасна погрѣшка. Тѣзи, които най-добрѣ сж използвали тукашния животъ сж погледвали съ голѣма жажда къмъ по добрия животъ отвъдъ. Тѣ явно прогласяватъ, че търсятъ другъ градъ, и като го търсятъ, тѣ посветяватъ цѣлата си енергия въ служение на сегашния вѣкъ. А да служимъ на нашето си поколѣние и да се стремимъ да стигнемъ Божия градъ е едно и сжщото нѣщо.

Настоящото е важно, но недѣйте се увлича въ измамата на онѣзи философи, които твърдятъ, че всичко е туза, и че смртѣта е свършекътъ на всичко. Напрасно се трудятъ да ни убѣдятъ да напуснемъ всѣка мисль за бждещето за което не сме знаели нищо, и да живѣемъ изключително за настоящето, около което се централизиратъ всичкитѣ ни интереси. Въпрѣки тѣхнитѣ умозаключения, у човѣка има единъ инстинктъ, който се стреми да достигне бждашето, очаква бждещето, гладува и жадува за бждещето.

Дано настѣпилата нова година бжде врѣме за усърдно ожидание и усиленъ трудъ за постигане на всичко, що е най-добро и възвишено.

Хр. II.

Миръ на земята!...

Войната трѣба да спре!

Да творимъ нещастия врѣхъ нещастия, да засиламе мизерията и правимъ отъ полята — дѣто миръ и напредъкъ трѣба да царятъ — мѣста на сѣчъ, — това не може да се търпи! Невъзможно е за народитѣ да продължаватъ сжщия пѣтъ, по които сж тръгнали, защото товара на войната става по-тежъкъ и по-тежъкъ. Това безсмислено желание у всѣки народъ да съсипе другитѣ, това лудешко стремление да засили своята армия и флота, за да бжде всемогущъ, този вѣчно-растящъ товаръ на милитаризма *трѣба* да спре — било чрѣзъ взаимно съгласие на разорѣжаване или чрѣзъ всеобща война.

Що ни прѣдстои да правимъ?

Влиянията за идването на единъ неравенъ общъ бой вижда всѣки единъ. Всичко изглежда, че бавно, но сигурно, се слага и нарежда тѣй, за да избухне въ стихийна сила, която да помете човѣка отъ земята.

Има обаче сили, които работятъ за възставянето миръ между човѣцитѣ и приготвяне пѣтя за една нова ера.

Почти въ всички общества на образованитѣ нации движението за всеобщъ миръ взима изъ день

въ день по-широки размѣри. Изъ сърдцата на всички благородни жени и мъже се чува викътъ, който минава отъ страна въ страна и отеква въ страховенъ гърмежъ:

„Войната *трѣба* да спре!“

Въ народнитѣ маси отвращението къмъ мисълта да бждатъ хвърлени въ всйна заради амбицията на „избраното малцинство“ расте все повече и повече, и тѣ отказватъ да дадатъ живота си напрасно — присѣдинявайки гласа си съ това благородно ехо:

„Войната трѣба да спре!“

Що ни спира да се обединимъ и образуваме отъ всички народности единъ *единственъ* народъ?

Расова разлика ли? — Науката ни учи, че една е нашата обща майка — земята.

Войнствено величие ли? — Историята ни показва, какъ народъ слѣдъ народъ е загиналъ — замедляйки култура и успѣхъ.

Религията ли? — Сравнително изучаване на религиитѣ ни открива, че тѣ всички сж само различни клонове на едно и сжщо дърво — Вѣчната Истина.

Що ни спира тогава? Всичката свѣтлина, що имаме въ науката, всичкитѣ вдъхновения, що нами-

раме въ Религията, всичкитѣ уроци отъ минали борби и опитности прогласяватъ, че сме *братя*.

Ето защо войната *тряба* да спре!

Къмъ васъ, членове на толкозъ Христ Дружини азъ се отправямъ. Къмъ васъ, достойни наслѣдници на размирни врѣмена, разумни притежатели на бурни вѣкове, азъ апелирамъ: нека войната спре!

Нека мисли на миръ, чувства на любовъ и братство изпълнятъ нашитѣ души! Нека расова омраза и религиозенъ антагонизмъ не намѣрятъ мѣсто въ нашитѣ сърдца...

Може би дни на смущения и опитъ ни очакватъ. Дни на тревоги, вѣроятно, на сблъсквания ни прѣдстоятъ, но тѣ сигурно ще ни заведатъ до нашата крайна цѣль — всеобщия миръ...

Новъ день настѣпнѣ! Зора на нова ера се пуква!... Войната ще прѣстане!... Другари, ето тамъ. Царѣтъ на Мира върви побѣдно надъ крѣвнитѣ вълни на войната... Царя на Мира приближава!... Нека всички Го поздравимъ:

“Vivat rex pacis!”

R.

Лошъ е свѣтътъ.

Доживѣхме врѣмето, когато цѣлиятъ свѣтъ разбира, че отива на злѣ и всѣки по своему се стреми да го подобри. Като се почне отъ управляющитѣ крѣгове, които за това и носятъ властта за да подобрятъ свѣта, та дори до най-крайното отрицателно учение, анархизма, всички гологлави работятъ да подобрятъ тоя лошъ свѣтъ. Управниците ще го подобрятъ съ томоу написани закони, сѣдилища, администрация, войска и пр. Господстващата религия, свързала договоръ съ държавата, и тя по своему ще изправи свѣта, като свързва умотъ и сърдцата на хората въ догми, канони и си служи съ силата, дѣто не може друго да сполучи. Социализмътъ по своему ще подобри свѣта, ще снемѣ рая на земята, като сполучи чрѣзъ сила да прѣвърне срѣдствата на производството въ народна или обществена собственостъ. Всичко тогава ще потече като по вода. Анархизмътъ и той рѣже не веднѣжъ гордиевия възелъ на злото въ тоя свѣтъ, прѣмахва съ сила главния виновникъ на човѣшкото тегло — властта, — нѣма власт, нѣма нещастие. И каквито щете по-нататкъ „изми“ все подобряватъ свѣта, стоятъ надъ болника и вършатъ своитѣ експерименти. И свѣтътъ отива отъ злѣ на по-злѣ!

Драги читателю, нека се опомнимъ. Природата не търси скокове. Изправлението на фамилията, обществото, народа, човѣчеството, трѣба да почне отъ *личността* отъ самия човѣкъ. Най-големата грѣшка на вситѣ изброени по-горѣ деноминации хора се заключава въ това, че тѣ бълнуватъ за нѣкакво подобрене на свѣта, вънъ отъ самитѣ тѣхъ. Тѣ забравятъ, че вълкътъ не е въ положение да дава рецепти, какъ другитѣ вълци биха станали агнета, до като е съ вълчото си естество.

И дявола желае да се подобри свѣта и много трудъ полага за тая цѣль! Вижте го отъ самото начало: „Не е вѣрно, знае Богъ, че щомъ ядете отъ запрѣтения плодъ, ще се отворятъ очитѣ ви и ще станете като боговетѣ — ще знаете и добро и зло!“ Уви, човѣкътъ вече се запозна добръ съ злото, но доброто стана химера.

Въ послѣдно врѣме, много наивни хорица се повеждатъ по едни или други радѣтели за подобренито на свѣта и понеже нито тѣ сѣ почнали да подобряватъ себе си, нито пъкъ, тия които ги омаиватъ съ разни умствувания и глаголанія — работата се завършва съ влошаване. Не може и да бѣде другояче. „Другитѣ“, „свѣта“ сѣ относителни понятия, тѣ не съществуватъ като реалности. Свѣтътъ се състои отъ личности и когато всѣка личностъ поотдѣлно е разкапана нравствено; банкрутирала; зачената, родена и възпитана въ злото; когато личността диша грѣха като атмосферата, може ли да става дума за подобрене?

Има само Единъ, който е въ положение да подобри свѣта. И той ще извърши мисията си. Всѣки неговъ послѣдователъ чувствува въ себе си вече подобренито и е увѣренъ, че само отъ тамъ трѣба да се почне, за да се подобри свѣта. Истинското чадѣ Божие знае, че цѣлия свѣтъ лежи въ зло, и че за това дойде Синъ човѣчески — да съсипе дѣлата на Дявола, т. е. на олицетворението на злото.

Въ неговото сърдце (на христианина) съ живи букви е издѣлбанъ принципътъ, божественитѣ принципъ: „каквото искашъ да вършатъ другитѣ тебъ, сѣщото и ти върши тѣмъ“. Той знае, че да се поправи цѣлия свѣтъ, това значи да се поправи *всѣки отдѣлна личностъ* и че за това е потребна ржката на самия авторъ на човѣка.

Драги читателю, какъ се стараешъ да подобришъ околнитѣ си? Почналъ ли си както трѣба — отъ себе си? Да се виждатъ недостатѣци въ обществото, въ свѣта, не е много трудно. За това се иска горѣ-долу да е живѣлъ човѣкъ. Който не е живѣлъ, той не знае, че въ свѣта цари неправдата, лѣжата, злото. Но да се подобри обществото — ето най-трудната задача. Какво казвамъ — невъзможна за човѣка, ако нѣма помощъ отъ горѣ.

Има много вѣстници и списания у насъ, които си поставятъ за задача да бичуватъ злото — но въ другитѣ. Благородна е задачата да се гони злото, но ако то остава у насъ, тогава ние го увеличаваме, защото тия, у които го обнаружваме, ще се нахвърлятъ още по-яростно срѣщу насъ. И отъ това нахвърляне единъ срѣщу другъ (а повечето вѣстници и списания, между насъ, бичуватъ се едни други, безъ да се подобрятъ) само авторѣтъ на злото печели.

Христосъ казва — безъ мене нищо не можете сторѣ. Убѣденъ ли си, христианино, че това е така? Тогава вземи тая силна ржка — ржката на Галилеянина и трѣгни съ него да подобрявашъ свѣта, като наченешъ отъ себе си. Побѣждавай злото чрѣзъ доброто. Злото не може да се изкорени съ зло, защото това, което изкоренява — злото — си остава. Даже нѣщо по лошо: когато се изкорени едно зло съ друго, послѣдното трѣба да е по-зло (ако може да се говори тѣй), за да може именно да надвие на първото зло. Христосъ казва, че доброто е въ положение да затрие злото.

Врѣме е да отрѣзнемъ и да се попитаме: христиани ли сме, когато Христосъ е поруганъ и разпнатъ? Какво ни ползува това номинално христианство, когато именно заради него името Христово се хули?

Зная, че мнозина, които прочетатъ тия редове, ще кажатъ — бошъ лафъ. А още то мнозина нѣма и да

дочетатъ — такъвъ е свѣта. Съ това за лишенъ пжтъ се доказва, че свѣтътъ е лошъ и не търпи това да му се казва въ очитѣ. Но, слава Богу, знаей, че има и такива, които ще ги прочетатъ до край и ще усилятъ своята атака противъ злото, своята правилна атака, ржка за ржка съ Агнеца Божи, който взема грѣховетѣ на свѣта. Знаей още, че ще има и такива, на които горнитѣ редове

ще се покажатъ странни. Нека, читателю; бжди искренъ и си уясни това, което е неясно и недоизказано при онзи, който може да подобри и тебе и цѣлия свѣтъ, който може да снесе твоя товаръ и да разсѣе съмнѣнията ти и да турне нова пѣсенъ въ устата ти. Сгжсти редоветѣ на истинскитѣ ратници противъ злото.

Христосъ — нашиятъ примѣръ въ молитва.

Бесѣда, държана отъ пастиръ Джентълъ Какетъ на Лѣтното училище въ Варна, на 21 минали юли.

Текстъ: „И казва имъ: Елате слѣдъ мене и ще ви направя ловци на челоуѣци“. Мат. 4; 19

Подражавамъ значи *копирамъ*, т. е. възпроизвеждамъ, колкото се може точно и вѣрно образа, който имамъ прѣдъ себе си. Ние знаеме, че фалшификаторитѣ на монети съ мекъ воскъкъ снематъ точенъ отпечатъкъ на образа на монетата, който образъ тѣ възпроизвеждатъ на по-доленъ металъ. Нашиятъ *свършенъ образецъ* е Господъ Исусъ, и не само сме длъжни да слѣдваме Неговия примѣръ, но и да се учимъ отъ Него: „Вземете *Моето* иго и *научете се* отъ Мене, защото съмъ кро-тъкъ и смиренъ на сърдце“. Мат. 11; 39.

Както ученицитѣ се стараятъ да възпроизвеждатъ *модела* на тѣхния майсторъ скулпторъ, тъй и ние въ живота си трѣба да се стремимъ да възпроизвеждаме *характера* на Господа Исуса. Майсторътъ дава *модела*; ученицитѣ го точно подражаватъ.

Друго значение на *примѣръ*, или по-скоро другъ начинъ на слѣждане примѣра на И. Христа имаме въ оми-ването нозѣтъ на ученицитѣ отъ Господа Исуса. Съ оми-ването нозѣтъ на своитѣ ученици Господъ Исусъ далъ примѣръ, който не само Неговитѣ ученици, но и всички Негови послѣдователи трѣба да слѣдватъ.

Думата примѣръ има и още едно значение — *сне-мане точенъ писменъ прѣписъ*. Това значение нами-раме въ 1. Пет. 1; 21. „Понеже и Христосъ пострада за васъ, и остави *примѣръ* вамъ, да слѣдвате по Неговитѣ стѣпки“. Когато се стараемъ да слѣдваме по този начинъ примѣра на Господа, тогазъ ще разберемъ, що значи да се *научимъ отъ Него*. Който тъй подражава трѣба да люби; а който люби, той върши това, що е угодно на любимата личностъ. Любовта къмъ Господа е по-голъма отъ любовта на съпругъ къмъ съпруга.

Гледайки на Господа като нашъ свършенъ примѣръ нека помнимъ, че Той е билъ *човѣкъ на молитва*. И най-първо Исусовото кръщение показва, че Той дѣйствително е билъ *човѣкъ на молитва*. „Когато се кръсти Исусъ и *се молеше*, отвори се небо“. Лука 3; 21. Когато и *ние се молимъ*, Господъ е съ насъ.

Спомнете си за Исайевото видѣние. Когато пророкъ Исая видѣлъ Господа на високия прѣстолъ съ серафимитѣ, той извикалъ: „Горко ми! защото загинахъ, понеже съмъ човѣкъ съсъ нечисти устни“, но Богъ наредилъ да се допре до устнитѣ му „разпаленъ вжгленъ отъ олтаря“. Това значи, че *нечистиятъ* трѣба да бжде *очистенъ*. Но това не е още краятъ. Казва ни се, че така очистенъ Исаяя чулъ позива: „Кой ще отиде за насъ?“ и отговорилъ: „Ето азъ, проводи ме“. Тѣй Господъ е готовъ да *проводи* и насъ, когато сме очистени чрѣзъ Неговия Духъ въ нашитѣ сърдца.

Христосъ *смѣсва* и *сгласява* молитвата съ *работата*. „Отиде на пусто мѣсто и тамъ *се молише*“. Чудни дѣйствия послѣдвали отъ Исусовата работа. Сжщото ще бжде и съ насъ, ако смѣсваме молитва съ ра-

бота. Ние не работимъ съ собствената си сила, и за туй трѣба да се молимъ прѣди да почнемъ да работимъ.

Вториятъ примѣръ за необходимостта на молитвата намираме въ заповѣдта на Господа къмъ неговитѣ ученици — да проповѣдватъ Евангелието на всѣка тваръ. Ранната църква дѣйствително се старасла да изпълни тая заповѣдъ. Въ първата глава на Дѣянията четемъ, че сто и двадесетъ ученици съ *молитва* чакали въ горницата за изливането на Светия Духъ, и когато въ деня на Педесетницата тѣ се изпълнили съ Светия Духъ, тѣ пакъ останали въ Иерусалимъ. Въ глава осма на Дѣянията ни се казва, че силно гонение избухнало противъ повѣрвалитѣ въ Иерусалимъ, вслѣдствие на което тѣ били прѣснати, и „обхождали и благоувѣствували словото“. Защо не сториха това прѣди гонението? Гонението дѣйствително ги накарало да извършатъ това, за което тѣ се молили.

Давидъ се постаралъ да съгради храма, прѣди да получи властъ отъ Бога, и не сполучилъ; а пѣкъ Саулъ, прѣди Давида, когото поради непокорността си къмъ Бога, изпадналъ въ отчаяние, прибѣгналъ при Ендорската магесница. Сжщитѣ искушения ставатъ и днесъ. Ако хората не се просвѣщаватъ отъ Божието Слово, недѣйте се чуди, ако тѣ прибѣгватъ до спиритизма и други лъжливи учения. Въ Америка, за примѣръ, много се говори и пише за тѣй нареченото учение *Християнска наука*. Вие ще разберете, какво е това учение, като ви кажа, че то не е *християнско*, нито е *наука*. Названието на това учение ми напомня названието на едно животно, което ние наричаме на английски *гвинейско прасе* (guinea pig). Въ сжщностъ това животно нито е отъ *Гвинея*, нито е *прасе*. То по-скоро прилича на куче; защо го тѣй наричаме и азъ не мога да ви обясня.

Нека се повърна сега на прѣдмета, Ние трѣба да съединяваме *молитва* съ *работа* за Христа.

Да земемъ сега *начина* по който Господъ Исусъ избра своитѣ апостоли. Евангелистъ Лука ни казва, че Господъ Исусъ прѣкаралъ *цѣла нощъ въ молитва* прѣди да избере дванадесетѣтъ *апостоли*. Колко време прѣкарватъ въ молитва младитѣ мже, прѣди да си избера-тъ другарка за прѣзъ цѣлия си животъ?

Христосъ посрѣщалъ всѣко изкушение съ молитва. Когато народътъ поискалъ да го направи *царъ*, той възлѣзълъ на планината, *за да се моли*. Какво трѣба да правимъ и ние, когато ни прѣдлагатъ свѣтски почести? Трѣба *да се молимъ*. Христовиятъ славенъ изгледъ на гората на Прѣображението може да се счита като *по-слѣдствие отъ молитва*. Въ време на молитва ние се *сближаваме*, тѣй да се каже, съ Бога. Когато Мойсей слѣзълъ отъ Синайската гора, лицето му свѣтѣло. Сжщото промѣнение ще става и въ насъ, ако прѣкарваме повече време въ молитва — въ общение съ Бога.

Господъ Исусъ се приготвилъ за кръстнитѣ Си

страдания *чръзъ молитва*. Въ Гетсимания той казва на ученицитѣ Си: „Седете тукъ, докле ида тамъ *да се по-моля*. . . Прискърбна е душата Ми до смъртъ. . . Отче мой, ако е възможно нека ме заmine тая чаша; не обаче както искамъ Азъ, но както искашъ Ти. . . Отче мой, ако не е възможно тая чаша да заmine отъ Мене, безъ да я пия, нека бжде Твоята воля“. (Мат. 26; 36, 38, 39, 42). Въ борбата, що Господъ водилъ *въ молитва* въ Гетсимания, казва ни се, че „потъта Му стана както капки кръвъ, които капъха на земята“; тъй че прѣзъ всичкитѣ Си страдания до самото разпятие, Господъ Исусъ билъ *на молитва* — *въ молитвено насържение*, и Богъ отговорилъ на Неговата молитва „И яви Му се ангелъ отъ небето, та го укрѣпваше“ (Лука 22; 43). Богъ слуша и отговаря на нашитѣ молитви. Христосъ висѣлъ нѣколко часа на кръста и само веднѣжъ извикалъ. Тъмнината траяла три часа; тъмнината символизира Божия гнѣвъ. Въ сжщностъ по Своята благодъ Богъ изпратилъ тъмнината. Часа отъ 12 до 3 слѣдъ пладне

Богъ укрѣпилъ Исуса, значи Богъ прѣбивава и въ тъмнина.

И тъй видѣхме, че Господъ Исусъ *често се молилъ и много врѣме прѣкарвалъ въ молитва*. Слѣдвайки Неговия примѣръ и ние трѣба да сме *постоянно въ молитва*.

Въ заключение ще дамъ една иллюстрация изъ Свещеното Писание. Въ историята на странствуйването на Израилитѣ въ пустинята има три имена: *Марнамъ, Ааронъ и Мойсей*, които сж образи, тъй да се каже, на *потоци, свещеникъ и царь*. Като образи тѣ сж били, както знаемъ, много слаби. На Мойсея не се удало да заведе Израилитѣ въ обѣщаната земя; това сторилъ Исусъ Навинъ. Ние съ вѣра очакваме да стигнемъ въ небесния Ханаанъ, и ако сме вѣрни на Началника на нашето спасение, и слѣдваме Неговия съвършенъ принципъ, ние ще влѣземъ въ нашето вѣчно наслѣдство и ще царуваме съ Господа въ вѣкъ.

Съобщава: Д-ръ Ст. Томовъ.

Християнски мотиви.

Н. Хр. Боневъ.

Зора

Погледнете на изтокъ когато се зазорява—не само полѣтъ, когато природата се пробужда и ви говори съ накита на цѣфналитѣ дървета или прѣзъ лѣтото, когато сочни плодове примамливо висятъ по наведени клони; но и есенъ погледнете, когато шумата жълтъе, или прѣзъ студената и снѣговита зима, когато върховетѣ на планинитѣ се осребряватъ подъ лжчитѣ на изгрѣващото слънце. Неуловимо, почти тайнствено, израства видѣлната и обгрѣща въ себе си природата наоколо; и всѣка гънка въ нея, забулена въ мракъ, става по-релефна и уловима. О, мило слънце! твоята свѣтлина ни е потрѣбна, много потрѣбна. Прѣмъждо Богъ е излѣлъ свои сили въ тебе и те е поставилъ животъ въ органическия свѣтъ. За тебе въздиша минерала, растението, животното, човѣкътъ. Но ако Богъ е свързалъ тъй тѣсно разрушимо съ тебе, видимото слънце, то съ какво е свързалъ безсмъртния нашъ духъ? Съ Тобѣ, Христе Исусе! Ти си животътъ на нашия духъ, Ти си Духовното Слънце. И всинца ние, що сме почувствували въ сърдцето си тайната на това откровение, изречено отъ Тебѣ и апостолитѣ, стоимъ съ лице къмъ Изтокъ, отъ дѣто изгрѣвашъ, и Твоятъ Духъ озарява сѣ повече и повече нашитѣ души, прѣмахва мрака на нашитѣ грѣхове и извиква на животъ сѣмето на духа, въ разцвѣта на който, по Твоя благодать, лежи нашето спасение. И колкото повече огрѣвашъ Ти върху хоризонта на нашитѣ души, толкова повече се проникваме отъ съзнанието на истината, изречена отъ ап. Павла: „Христосъ е неизслѣдимото богатство на Божията любовъ. Прѣчудна е Божията любовъ въ Христа Исуса“.

Поточето.

То слизаше изъ една хубава гориста мѣстностъ въ нашия край, а азъ отпочивахъ край него на поляната. Гжстото и хладовито дере, изъ което се провираще, затиснато отъ лѣщащи и постлано съ дребни жгловати камъчета, привличаше окото, и тихата пѣсенъ на поточето — сърдцето. Нѣкакъвъ тжженъ и веселъ сжщеврѣменно мотивъ прозвучаваше въ монотонния му припѣвъ и обгрѣваше въ себе не само тонътъ на лазурното небе, но

и потайната история на това самотно мѣсто, оживявано нѣкога отъ полудиви турци. . .

Като това поточе прозвучава тжженъ и веселъ сжщеврѣменно тонътъ на Исуса, когато разгърна страницитѣ на Евангелието; и като него безспирно и леко се точи живесто и благодатно слово на Неговитѣ притчи и поучения. Господи, всѣкога се удивлявамъ, какъ въ най-обикновенитѣ и прости народни форми на изразъ Ти си вложилъ великитѣ истини на духовния животъ и какъ си направилъ достѣпни за най-лесно разбиране отвлѣченитѣ идеи за Бога и Неговото Царство, за любовта и съвършенството. Като си очертавалъ бита на страната, дѣто си благовѣтствувалъ словото си, отразилъ си и величието на небесния животъ, а като си съединявалъ тия страни на прѣходното съ вѣчното, открилъ си ни величието и пълнотата на твоя духъ.

А що вършимъ ние, книжницитѣ и фарисейтѣ, отъ твойтѣ дни до днесъ? Ние, като поройни рѣки, шумимъ и се разгорещаваме по стѣгдитѣ и въ страницитѣ на нашитѣ книги и вѣстници, безъ словото ни да може да засѣгне сърдцата ни за добро. Защо това е така, Господи? Навѣрно, защото ти търсѣше души, за да ги напоишъ съ словото на истината и да ги спасишъ, а ние бѣгаме отъ души, които търсятъ словото ти, за да се напоятъ и спасятъ. Намъ ни трѣбать хора съ груби инстинкти, и ние се трудимъ да излѣмъ въ тѣхнитѣ души злата подкваса на човѣкомразието, та когато възбучи всичката утайка на злото, съ едно „ура“ да разрушимъ свѣта. Твоето слово дѣха Божествена любовъ, а нашето — ненавистъ. И всѣки день сѣ по-нови и по-нови похвати практикуваме, за да млѣкне за винаги въ душитѣ на тихия и спасителенъ припѣвъ на поточето на Твоето слово. . . Горко ни! Но и какво друго може да се очаква отъ синоветѣ на грѣха, отъ рожбитѣ на смъртната сѣнка, когато се опиратъ само на собственитѣ си сили, а не и на благодатната помощъ, която иде отъ небето?

Елмазитѣ.

Хубавата сутринъ благоухаше, а слънцето, възлѣзло надъ високия хълмъ, оживѣваше околната природа. Роса бѣ обсипала полята и дърветата, а слънцето,

като чупеше лжичитѣ си въ тѣхъ, правѣше ги да трѣпкатъ и свѣтятъ, като сжисински елмази. Приближихъ се до едно клонче, нанизано съ свѣтещи капчици, и му се любувахъ; послѣ разклатихъ степенцето и свѣдохъ очи, за да видя, какъ ще се търкулнатъ по земята елмазитѣ. Уви, тѣ овлажиха само земята и се прѣвърнаха на каль...

Това ли бѣше хубостъта и живота ви, ненагледни капчици? Толкова ли скоростивно гинете и мѣнявате своето естество? Отъ едно разклащане съ ржка, отъ едно подухване на вѣтъра, вие, що мамите окоето и ублажавате сърдцето, ставате нищо. Наистина, точно като васъ е мѣдрованието на плътъта и горко на тия хора, които очакватъ въ тая мѣдростъ опора въ дни на бурно врѣме и при смъртъ! Каль, вмѣсто елмази, окаяństwo, вмѣсто животъ — ето послѣдницата.

А хвърлете око въ мрака на човѣшката история отъ древно врѣме до днесъ и кажете: що виждате тамъ? — Голгота и на нея Спасителътъ, огрѣлъ върху измъчената земя; а въ сърцата на тия, що сж повѣрвали въ Него и сж Го възлюбилъ — елмазитѣ на Неговото безсмъртно слово. И отъ днитѣ на Ирода до днешно врѣме буря слѣдъ буря разклащатъ душицѣ на вѣрващитѣ — прѣслѣждане, гладъ, тъмници, огньове, лѣвовѣ, изгнание, прѣзрѣние — а елмазитѣ нито падатъ, нито гаснатъ. Нѣщо повече: колкото по-силно е сътрѣсеніето, толкова по-сѣйна е въ тѣхъ славата на Оногова, който ги озарява — и не каль и окаяństwo, а животъ на вѣчностъ и блаженство е послѣдницата.

И азъ гледамъ на Тебе, Христе! И ако съмъ водна капка, блѣстѣща отвънъ, безъ жива вѣра изжтрѣ, по-добрѣ да не съмъ. Но нека елмазътъ, що Отецъ е вложилъ въ мене, да отразява величието и хубостъта на Твоя Духъ и словото Ти да прѣбѣде въ мене, та да остане твърдъ и непоколебимъ и посрѣдъ най-жестокитѣ бури на живота. Ей, Господи, никога да не зайдешъ Ти за насъ, людитѣ на земята, но ела по-близу и по-близу до насъ, догдѣ станемъ едно съ Тебе и прошеніето ни въ Господнята молитва“ стане свѣршенъ фактъ на земята

Каменодѣлецъ.

Приклѣкналъ до грубата скала, търкулната край строящето се здание, работникътъ удряше съ чукчето върху длетото и я формираше. Отъ всѣки ударъ падаха уломъци. Когато се свѣрши по-грубата работа, ново длето измѣсти първото и сега то се движеше върху повърхността, като даваше нови и по-деликатни очертания изъ пѣтя си. Въ нѣколко дена грубата и масивна тая скала измѣни първоначалното си положение, при новото очертание на мисълъта, що ржководѣше ржцѣтъ, и привлѣче вниманието на минавачитѣ, любители на хубавото.

И азъ се спирамъ при това мило творение, и азъ сподѣлямъ чувствата на околнитѣ. Наистина ти, човѣче, що направи реална, осѣзаема твоята мисълъ, не можешъ да утаешъ свещения огънь, що гори въ тебе. Това не е дѣло на твоитѣ ржцѣ — тѣ сж орждието въ работата — а е рожба на творческия духъ, що Богъ е вложилъ въ човѣка, изобщо. На тебе остава схжпата похвала, че си направилъ потрѣбната стѣпка въ живота за да прокѣлве сѣмето на духа и да се прояви той въ тая посока. Трудъ се, безспирно се трудъ, и ще берешъ плодовѣта на труда си. Но когато изчислишъ количеството на труда

си за великолѣпието на този видимъ свѣтъ, дай си отчетъ, сторилъ ли си нѣщо въ името на Христа за великолѣпието на собствената си душа, съ която си „Храмъ на Духа Светаго“.

И ти и азъ, и много други като тебе и мене, работници и господари, прости и учени, сме груби сжщества, неоформени скали. За да бждемъ нѣщо въ оградата на Сионъ, ние трѣба да минемъ подъ чука на страданията въ Христа и длетото на вѣрата има да отхвърли много уломъци отъ грѣховното ни естество. Когато приемемъ духовното очертание и се прѣсздадемъ въ ново създание, споредъ Христа, ние ще почувствуваме това и ще го прочетемъ въ свѣтлозарнитѣ усмивки на чиститѣ души, които ще бждатъ около насъ. И както тържествуващъ ти до твоео творение така, ще тържествува до насъ и Христосъ, който ни е възлюбилъ. И както ти носишъ на ржцѣтъ си пукнатини, слѣди на тежка и уморна работа, така Христосъ носи на ржцѣтъ си слѣдитѣ на гвоздеитѣ отъ кръста, съ което е свѣрзано нашето спасение, дѣлото на нашето духовно формиране. Трудъ се прочее за свѣта, повече за това, което е въ тебе, защото каква полза, ако украсишъ видимия свѣтъ, а изгубишъ душата си?

Тихата радостъ.

Застанахъ на горния край на езерото въ Борисовата градина и се отморвахъ въ прѣлеститѣ на есенната природа. Какво е това утро, Боже мой! Отдѣ ми иде това чувство на тиха радостъ? Отъ небето ли, дѣто свѣтло слънце живително грѣе и точи лжичитѣ си прѣзъ воала на полупропѣдената мъгла? Отъ земята ли, овлажена отъ нощната слана? Отъ разноцвѣтната ли засѣхнала шума на околнитѣ шубръци, въ които стадо врабци се обаждатъ и прѣхка съ крилѣ? Отъ тихата ли вода, въ която плува красивия бѣлъ лебедъ? Или отъ голитѣ дървета и кжшурката съ мостчето, що обграждатъ зидовѣта на езерото, като се оглеждатъ въ него? И въ други дни на миналото съмъ застава въ край това езеро въ днитѣ на младостъта си даже и въ часове на по омайно съчетание на звукове и цвѣтове. И слънцето е грѣло, и водата е отражавала шубръцитѣ, и лодки сж бродили, и птици сж омайно пѣли, а прѣлѣстѣта на всичко това, макаръ много по-изразителна, не е прозвучавала така жизнерадостно въ сърдцето и душата ми, както сега. . .

Онѣзи дни бѣха дни на съмнѣние и бѣзвѣрие. Люлката и гроба — това бѣха двѣтъ точки, въ които допирахъ живота и между тѣхъ се изчерпваше за мене цѣлия му смисълъ. Но сега съмъ възродецъ съ духовно познание и жива вѣра и живота въ моето съзнание надхвърля люлката и гроба и е безконеченъ като Бога, изъ който изхожда. Сега Христосъ благодатно излива и въ мене своя Духъ и азъ съзнавамъ въ видимото отломъцитѣ, отражението, сѣнката на невидимото и тихата небесна радостъ прозвучава въ дѣното и на моята душа.

Ти напоявашъ, Христе Исусе, съ тиха радостъ сърдцата на тѣзи които Те любятъ не само когато сж посрѣдъ прѣлеститѣ на природата, но дори и въ часове на бѣдствие. Дори и като носѣха тъмничнитѣ окови, апостолитѣ на Твоео слово пѣха и благодарѣха. Да бжде благословено името Ти и благого Ти влияние да прѣбѣде въ свѣта, въ сърдцата на всички, които Те любятъ.

Д-ръ Ст. Томовъ.

Цариградъ.

Музеятъ на яничаритъ — Императорскиятъ музей.

На излизане отъ джамията „Султанъ Ахмедъ“ азъ потеглихъ съ бошначето къмъ паметниците, които ви описахъ въ послѣдната си статия. Отъ бошначето, както ви забвлявахъ, азъ нѣмахъ нужда и затова му платихъ бакшиша, що то очакваше; но и слѣдъ туй, то не се раздѣли отъ мене, но влѣзе съ мене въ музея на яничаритъ. Като си взехъ билетъ, бошначето ми се помоли да му дамъ единъ грошъ, че не му стигали паритъ... Съвѣтвахъ го да си държи паритъ за по-потрѣбни нѣща. И като се качихъ нагорѣ по стълбитъ, чухъ само, като му казваха *олмазъ* — не бива. Останахъ немалко изненаданъ, обаче, слѣдъ 2 — 3 минути го видѣхъ да се приближава при мене и да разпитва за яничарскитъ костюми. Какъ сж го пустнали не зная; може би като на *правовѣрно* мусулманче да му сж направили отстъпка и да сж го пустнали съ половинъ билетъ или и *безъ билетъ*.

На дъното на сегашния *Атъ-Мейданъ* — стариятъ *Иподромъ* — до самото министерство на минитъ и лѣсоветѣ се издига единъ павилионъ; това е *музеятъ на яничаритъ*, който съдържа главно костюмитъ и униформитъ на едноврѣмешнитъ *страшни* яничари. Музеятъ се състои отъ голѣма зала, въ която сж изложени около стотина *манекини*, облѣчени съ яничарски костюми: главата и ржцѣтъ на тѣзи *манекини* сж отъ боядисано дърво. Тѣ сж раздѣлени на 15 групи:

На чело на *първата* група е *Интендантътъ* на императорския харемъ съ *шамбелана* и петима други служители и слуги, всѣки въ своя отличителенъ костюмъ.

Въ *втората* група е *Главниятъ готвачъ* съ трима помощници, единиятъ отъ които е *водоносецъ*.

Въ *третата* — *Великиятъ адмиралъ* или министърътъ на морската съ петима подвѣдомствени нему чиновници.

Въ *четвъртата* — *Началникътъ на яничаритъ* съ своя *намѣстникъ* и петима подвѣдомствени нему чиновници.

Въ *петата* — *Началникътъ на дипломатическитъ бюра* или министърътъ на външнитъ работи съ своя главенъ секретаръ и съ петима подвѣдомствени.

Въ *шестата* — *Намѣстникътъ на великия везиръ* или министърътъ на вътрѣшнитъ работи съ своя главенъ секретаръ и съ петима подвѣдомствени.

Въ *седмата* — *Началникътъ на улемитъ и главниятъ сдия* съ главния румелийски сдия, началникътъ на мусулманското духовенство, носящъ зелена чалма, цариградскитъ сдия, сдията на Мека, главниятъ професоръ на турскитъ *медресета* и трима други чиновници.

Въ *осмата* — *Великиятъ везиръ* съ четирима нему подвѣдомствени чиновници.

Въ *деветата* — *Вицеконсултътъ* или началникътъ на бюрото на Портенскитъ депеша съ шестима помощници.

Въ *десетата* — *Началникътъ изпълняващъ функцията на днешния цариградски префектъ* съ шестима подвѣдомствени чиновници.

Въ *единадесетата* — *Началникътъ на оржейница* съ четирима помощници.

Въ *дванадесетата* — *Генералниятъ контролоръ на финанситъ* съ четирима помощници.

Въ *тринадесетата* — *Намѣстникътъ на началника на тѣлохранителитъ на султанскитъ палати* съ четирма помощници.

Въ *четирнадесетата* — *чиновникъ натоваренъ да чете присждитъ на осжденитъ съ началника на палачитъ и единъ палачъ*.

Въ *петнадесетата* — Началникътъ на Султанъ Салимова *реформиранъ* баталионъ, съ пѣхотенъ капитанъ на Султанъ Селимовата реформа, артилеристъ на конь по Султанъ Махмудовата реформа и Султанъ Махмудови войници (низами).

Ето що ми каза надзирателтъ на музея, добродушенъ турчинъ, който е родомъ отъ Татаръ-Пазарджикъ, прѣселилъ се въ Цариградъ слѣдъ руско-турската война и отъ тогазъ е билъ надзирателъ на музея. „Прѣди нѣколко дена“, ми каза той, „дойдоха двѣ моми, млади момичета, да разгледатъ яничаритъ. Щомъ погледнаха *манекинитъ*, тѣй се уплашиха, че се затекоха при мене и ме молиха да ги защитя отъ тѣзи *грозни* и *доши* хора. „Не бойте се, *кузунъ*, имъ казахъ азъ, тѣ не сж живи и никому зло не могатъ да сторятъ“. Това показва какъвъ ефектъ произвежда особено върху младитъ първото виждане на яничаритъ.

Императорскиятъ музей.

Императорскиятъ музей за старини, наричанъ и *Чинили Кйошкъ* е разположенъ въ оградата на стария сарай. Първитъ паметници на този музей сж били събрани къмъ 1850 г., въ старата византийска църква Св. Ирина, обрнната въ музей за стари оржжия. Нѣколко години по-слѣдъ, колекцията станала толкова важна, че била прѣнесена въ хубавата сграда *Чинили Кйошкъ*, издигната отъ Мохамеда завоевателтъ въ 1466 г.

Но богатата и скъпоцѣнна находка на *саргофази* при Саида (Сидонъ) въ 1887 г. заставило турското правителство да построи срѣщу *Чинили Кйошкъ* едно голѣмо здание за музей, което било отворено въ 1892 г. Энергичниятъ директоръ на музея Хамди Бей настоялъ да се построи този музей, богатитъ колекции на който го поставятъ въ реда на най-великитъ музеи въ свѣта:

Прочутитъ вече Сидонски саркофази се намиратъ въ *първата зала* на долния етажъ (Salle I). Прѣди да опиша нѣкои отъ най-интереснитъ и най-художествено изработени Сидонски *саркофази* нека кажа нѣколко думи за откриването и значението имъ.

Откриването на тѣзи *саркофози* се дължи на една случайност. Прѣди нѣколко години единъ селянинъ посѣлъ нивата си при една мѣстностъ наречена „Аяа“, разположена въ околноститъ на Саида, стариятъ Сидонъ, и открилъ единъ кладенецъ, вътрѣ въ който той подозиралъ, че се намиратъ гробове. Мѣстната властъ увѣдомена дѣйствително познала нѣколко саркофага, разположени въ погребални стаи. Хамди Бей, директоръ на императорския музей, изпратенъ съ специална мисия, прѣдприелъ методични разкопки, които се свършили съ откриването на двѣ съседни подземия, отъ които той извадилъ 26 саркофага. Въ свръзка съ тѣзи саркофази естествено се прѣдставятъ много въпроси за разрѣшение: отъ гдѣ идатъ тѣ, кога сж били направени, отъ какви художници и за какви мъртвци? Що значи туй съеди-

нение на разнообразни изработки, и кои лица сж били погребени въ тайнствения Сидонски некрополъ? Мжчнотиитѣ още повече се усложняватъ, като се има прѣдвидъ, че едни отъ саркофазитѣ сж египетски, други азиатски и други гръцки; послѣднитѣ изящно хубави, а първитѣ прости и груби.

Въпросътъ за произхода и датата на тѣзи паметници е по-лесенъ за разрѣшаване. Всички тѣзи паметници спадатъ въ два отдѣлни типа: тѣ сж или малки сгради прѣдставляващи умалени пропорции на старогръцки храмъ, — както тѣй наречениятъ *Александровъ* саркофагъ, — или пъкъ хуниеобразни стълпове въ видъ на египетска мумия, украсена съ изваяна глава, — както *Лавитовия* саркофагъ. *Тибнитъ* живѣлъ въ втората половина на VI вѣкъ прѣди Христа. Отпослѣ богатитѣ финикийци почнали да си правятъ саркофази подобни на египетскитѣ.

Най-хубавитѣ и най-художественитѣ саркофази сж гръцкитѣ, отъ които първо мѣсто държи горѣспоменатиятъ, тѣй нареченъ *Александровъ* саркофагъ *). Около ози прочутъ саркофагъ се е дигалъ голѣмъ шумъ и за туй трѣба да се каже нѣщо по-обстойно за него. На тритѣ лица на този саркофагъ Александъръ Велики е лично прѣдставенъ; той фигурира въ една битка и въ единъ тѣй да се каже *ловджийски* епизодъ. Отъ това да се направи заключението, какво този саркофагъ съдържа тлѣнитѣ останки на Александра Велики било тѣй естествено, че тази била дѣйствително първата хипотеза, що се прѣдставила на ученитъ. Но тогазъ възникнали мжчнотиитѣ — какъ да се обяснятъ тайнственитѣ сцени, изобразени върху *тимпана* на саркофага? Какъ

да прѣдположимъ, че Александъръ Велики е билъ погребенъ въ Сидонъ, когато прѣданието казва, че тѣлото му било прѣнесено отъ Вавилонъ въ Александрия? Въ сжщностъ ние абсолютно нищо не знаемъ за участъта на Александровитѣ тлѣнни останки; ала всички тѣзи и други възражения се показали тѣй непрѣодолими, че изобщо е била напусната идеята да се счита този гробъ за Александровъ. Александровото име е само върху този изящентъ саркофагъ. „Отъ своя страна“, казва *Андре Жубенъ*, отъ чийто интересенъ уводъ, помѣстенъ въ началото на френския каталогъ за Императорския Музей, счегаме тѣзи интересни свѣдения, „азъ никакъ не считамъ невъзможно да се приеме *априори*, че този бѣлжигъ *шедйовъ* въ старогръцкото изкуство е билъ поржанъ и направенъ за знаменития завоеватель? Защо не е билъ погребанъ въ него Александъръ Велики, и какъ този паметникъ, назначенъ за публично удивление, е останалъ заровенъ десетъ метра подъ земята въ едно мрачно подземие на единъ неизвѣстенъ финикийски некрополъ, това е загадка, която никой не е можалъ да отгатне“.

Андре Жубенъ завършва своя интересенъ *водъ* съ слѣднитѣ думи: „Каквото провизорно рѣшение и да приемемъ, неизвѣстността, въ която ни остава това рѣшение за назначението на Сидонския некрополъ, не отнема нищо отъ цѣнността на художественитѣ издѣлия, що този некрополъ съдържа. Нека го считаме като простъ музей, който е билъ ненадѣйно откритъ, и нека се считаме честити, задѣто случаятъ е повѣрилъ на Хамди бей грижата да прѣдстави на нашето удивление нѣкои отъ най-чиститѣ *шедйоври* на старогръцката култура.

Домовладиката.

(Прѣводъ отъ английски).

(Продължение.)

ГЛАВА IV.

Изгонениятъ снѣ.

— Не е ли нѣкой твой роднина, Калонеръ? каза младиятъ Берсфордъ, като подаваше небръжно единъ английски вѣстникъ на приятеля си.

Калонеръ зѣ вѣстника и се взрѣ въ посочения параграфъ — не обява за некрологъ, а нѣколко реда, вмъкнати измежду разнитѣ вѣсти — и го прочете внимателно безъ да измѣни вида на лицето си.

— Не е твой роднина, види се? каза младежътъ.

— Да... баща ми е, бѣ тихиятъ отговоръ.

Берсфордъ остана поразенъ и прибърза да каже:

— Прося вашето извинение. Нѣмахъ никакво понятие...

— Не си ималъ понятие, че имамъ баща? Разбира се, че не ще знаешъ. Отъ дѣ ще знаешъ?

Младиятъ Берсфордъ се поотдалечи. Той не знаеше какъ да покаже съчувствие къмъ човѣкъ, като Хюго Калонеръ; нѣкаква замѣглена тайна, навѣрно, обгръщатия роднински връзки, за които Хюго не бѣ споменалъ ни дума до сега.

У Калонера всѣки забѣлѣзваше нѣщо странно, нѣщо, което ужасяваше хората даже въ моменти, кога благоговѣха прѣдъ величието на неговия характеръ. За себе

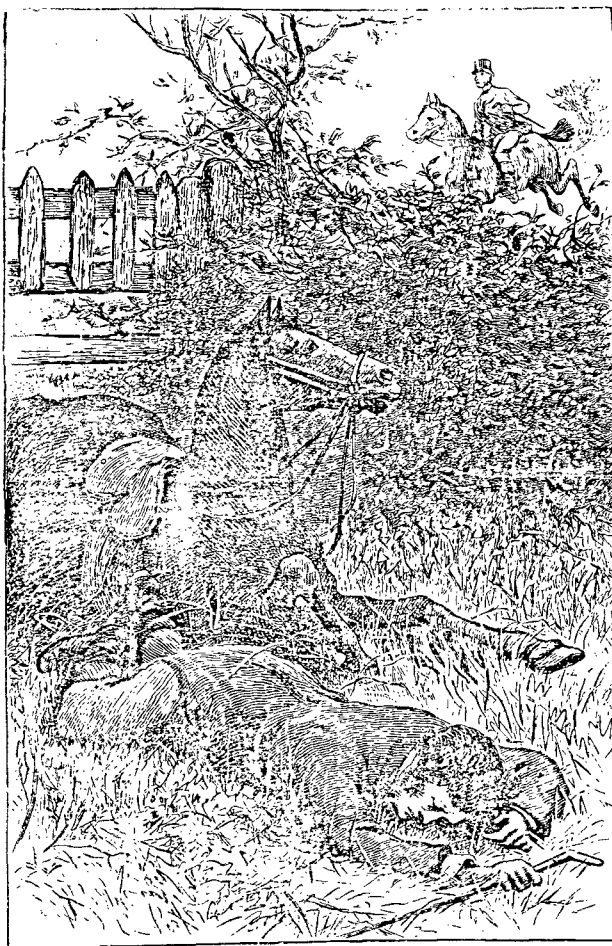
си и за миналото на своя животъ Хюго Калонеръ никога не приказваше. А за роднини и близки неговии никой не бѣ чулъ ни дума. Считаха го, въобще, за самичъкъ въ свѣта. Разни слухове се прѣскаха по неговъ адресъ, на които той не обръщаше никакво внимание. Хюго живѣеше най-самотно. Обичаха го мнозина, но той се отнасяше сдържано къмъ тѣхъ и въ никой случай не ги ласкаеше, нито се насилваше да имъ угодничи съ цѣль да се популяризира. Съ сериозна вънканшностъ, черноокъ, красавецъ даже, високъ, плещестъ атлетъ, Хюго бѣ пропжтувалъ и видѣлъ много отъ свѣта. Въ скитнишкия си животъ той бѣ не само проучилъ човѣшки нрави и обичаи отъ най-разнообразенъ характеръ, но бѣ научилъ и самъ себе си на суровъ цинизмъ, съ който застрѣляше неумолимо всѣки, комуто бѣ потрѣбно да се открие маската.

Хюго Калонеръ минаваше за човѣкъ тежкодумъ, но кога дѣлата му говорѣха тъкмо обратното, никой не подозираше подобно нѣщо. Всички слушаха неговитѣ рѣзки думи, но за великодушнитѣ тайни постжпки, често пжти самия благодѣтелствуванъ не знаеше коя е ржката, що го обдаря. Ето защо Хюго бѣ цѣла енигма за приятелитѣ, които си печелѣше, пжтувайки по разни мѣста. Даже Берсфордъ, който, може би, го познаваше най-добрѣ, се запитваше често пжти какъвъ е Хюго въ дѣйствителностъ. Въпрѣки туй тѣ се бѣха доста сблизжили и пжтуваха заедно изъ Европа. Тѣй че Берсфордъ можеше да говори съ значителенъ авторитетъ за Калонера и да увѣрява, че той е много по-добрѣ, отколкото го мислятъ хората.

*) Този и нѣкои отъ другитѣ п.-важни саркофази се описва въ слѣдвашата си статия.

Когато оставиха Хюга самичък въ читалнята на хотела, той остана, като прикованъ за минута, подпрѣлъ умислено глава на ржката си и навѣлъ очи надъ посочения параграфъ въ вѣстникъ „Таймс“.

Тамъ се разправяше вкратцѣ случката въ ловджийската нива близу до Тавистоковитѣ кули, вслѣдствие на която билъ убитъ г-нъ Калонеръ. Споменваше се още до коя степенъ г-нъ Калонеръ се радвалъ приживѣ на уважението и обичта на всички, които го познавали, та загубата щѣла да се почувствува отъ всички въ онази околностъ. Оставилъ, казваше се, двѣ момчета и двѣ дъщери. Синоветѣ му били съ него въ ловджийската нива, кога внезапно той билъ убитъ подъ коня си. Върва се, че земевладѣнието щѣлъ да наслѣди най-големиятъ синъ.

Полутжна, полудинична усмивка мина по Хюговото лице, като прочете тия послѣдни думи. Въ другъ случай нада ли би се почувствалъ тъй отхвърленъ отъ бащиния си домъ, както въ тоя моментъ, кога свѣсъмъ неочаквано дома на прадѣдитѣ му минаваше законно въ негови ржцѣ.

Ударитѣ на ближния часовникъ го съпнаха отъ тия тжни мисли. Дойде му на умъ, че пощата трѣба да е дошла. Хюго мина въ салона и попита за писма.

Да, имаше нѣколко писма за него, между които едно отъ Англия отъ адвокатска кантора. Нищо отъ страна на нѣкой членъ отъ сѣмейството. Хюго и не очакваше друго, но сѣ пакъ се горчиво усмихна при още едно явно доказателство за начина, по който се обхождатъ къмъ него домашнитѣ му.

Той си зѣ писмата и заскита край езерото въ самотенъ захласъ. Квартируваше въ единъ хотелъ въ прѣд-

градието на Люцернъ. Хюго бѣ особно привързанъ къмъ тази мѣстностъ, та за туй запираше главно тука въ обиколкитѣ си. Тихъ, самотенъ бѣ тоя кжтъ, — тъкмо по вкуса и привычкитѣ на Хюго Калонеръ.

Той разпечати писмото и го прочете: кжсо, сухо, само по работа. Стори му се, че даже подъ формалнитѣ адвокатски фрази личи скритъ, възмутителенъ тонъ противъ единъ узурпаторъ. Писмото извѣствяваше, че г-нъ Калонеръ се е поминалъ, вслѣдствие на което имуществото и доходитѣ се падатъ нему по наслѣдство, като най-големиятъ синъ. Настояваха да прибърза съ заминаването, за да присжтствува, по възможности, на погребението. Въ всѣки случай необходимо е да се намѣри тамъ по-скоро за уреждане много важни работи. Молѣха го да не губи врѣме.

Хюго прочете внимателно писмото отъ край до край повече отъ еднажъ.

— Дали да ида, или не? промърмори си той.тихо. Защо да ида сега по заповѣдъ, когато за толкова години съмъ билъ изгоненъ отшелникъ? Иде ми на умъ да замина за Америка безъ да имъ се обадя, та да ги оставя да се разпореждатъ, както си щатъ. Тѣ не ме искатъ. — Мразятъ ме. — Осжденъ съмъ отдавна отъ рода си... О, да бѣхъ билъ въ гроба, какъ биха се радвали да чуятъ тая новина! Защо да отивамъ при тѣхъ? Баща ми приживѣ не искаше и да знае за мене. Защо да се трудя да му отдамъ нѣкаква почеть сега?

Хюго закрачи напредъ, назадъ край брѣга, сериозно замисленъ: слѣдъ малко прѣзрителниятъ и огорченъ погледъ се посмегчи.

— Защо не... продума си по-тихичко той. Баща ми се е поминалъ, баща ми, когото не можехъ да опозная отъ близу, нито да обикна... Но... той бѣ поставенъ, наистина, въ трудно положение; може да не е толкова виновенъ, колкото сж ме надѣхали да вървамъ, че е. Смъртъта поне откупва всичко. Кръвта спира да ври злобно при гроба. Никога не съмъ съжелявалъ за първенството, което ми се отнѣ. Доволенъ съмъ отъ свободата и независимостта си. Не е за върване, че ще се установя въ земята на моитѣ прадѣди, но поне да ида да видя мѣстото, да заста на прѣдъ бащиния гробъ и му отдамъ послѣдния синовна почеть — той заслужава това.

Хюго се запрѣ, впи погледъ въ водитѣ на езерото и си леко издѣхна.

— Зная, че не ще съмъ желанъ гостъ тамъ. Братята и сестритѣ ми ще се отнасятъ къмъ мене, разбира се, като къмъ тѣхенъ врагъ, но... може би, не трѣба да ги обвинявамъ въ това. Да бѣхъ самъ, да се грижехъ само за себе си, щѣхъ безъ друго да се откажа отъ правото си въ полза на Региналда — това трѣба да е името му — послѣ ще ида кждѣто ми видятъ очи. Но какво да правя съ моето мило момченце? Трѣба да съмъ справедливъ къмъ него.

Хюговото лице поомекна, като изговори тия думи; и се запжти обратно къмъ хотела.

— Милото мое момченце, промълви си той. Щѣ трѣба да му кажа. Но какъ ли ще приеме всичко туй?

Като стигна въ хотела, Хюго прѣскочи на бързо стълбитѣ по двѣ на еднажъ и влѣзе въ слънчева стая, прѣдъ чиито прозорци се ширеше чудна гледка къмъ люцернското езеро.

— Татенце, татенце!

Въ мигъ Хюго Калонеръ стисна въ пригръдкитѣ си любезното дѣте.

— Азъ те видѣхъ, татенце, викаше дѣтето, видѣхъ те, като се разхождаше край езерото съ едно писмо. Азъ ти вѣехъ кърпа, но ти не можа да ме видишъ. Защо татенце, защо си толкова сериозенъ!

Лицето на момченцето се събърчи чумерно; послѣ прибави тихичко :

— Татенце, кажи си всичко на Хъмфрейто.

Бащата седна близо до отворения прозорецъ, а момченцето се покатери на колѣнитъ му. За дълго време Хюго гледа втренчено милото лице безъ да продума.

То бѣ хубавко, мило лице; съ деликатни, най-чувствителни черти, съ чистопрозрачна краска и очи чудесно хубави, голѣми и тъй меки! Сжщо такива трѣбва да сж били Хюговитѣ очи прѣди да изпита горчиви скърби и хорска недовѣрчивостъ.

Хъмфрей си печелѣше врѣдъ приятели съ тия мили, блѣскави очи, тъй довѣрчиви, и тъй искрени и проникателни. Любещо дѣте бѣ то, деликатно, като вѣйчица и тъй способно да плѣни сърдцата на всички! Нѣкои майки дори прѣзъ сълзи шепнеха, че не е за вѣрване това мило момченце да живѣе дълго, че то е, като уханитѣ нѣжни цвѣта, що цвѣтятъ на земята за кратко време и послѣ се прѣселватъ въ райската неувѣдаема градина. Но, разбира се, нищо подобно не се споменваше прѣдъ бащата. Приятелитѣ, които той си бѣ спечелилъ напоследѣкъ, не знаеха нищо за майката на дѣтето... младата, русокоса Хюгова жена, която се помина слѣдъ двѣ кратки години на щастливъ съпружески животъ. Хюго никога не споменваше името ѝ, но по прѣдаванетоъ му къмъ дѣтето можеше да се сжди отчасти до каква степенъ тя му е била скѣпа.

Берсфордъ и другитѣ познати въ Люцернъ знаеха Хюга за вдовецъ съ остало сираче, едно мило, деликатно момченце. Слѣдъ смъртѣта на жена си Хюго оставилъ дѣтето въ едно добро сѣмейство въ Англия да се грижатъ за него, а самъ той продължилъ пѣтешествията си. Но сѣ се връщалъ слѣдъ нѣколко мѣсеци да наобиколи дѣтето и да се увѣри, че е добръ настанено. Щомъ като Хъмфрей навършилъ шестъ години, бащата грабналъ съкровището си и се заскиталъ съ него изъ хубавия, широкъ свѣтъ. При това и лѣкаритѣ заплашили Хюга, че момченцето е прѣдразположено къмъ грждна болестъ и че най-добръ ще да прѣкара зимата на топълъ юженъ климатъ.

Хъмфрей навършваше вече седемъ години и за близу двѣ години не бѣ се дѣлилъ ни единъ день отъ баща си.

Хюго седна при него, замилва меката, златиста косица и се чудѣше каква частъ отъ тревогитѣ на душата си да му разкаже.

Хъмфрей чакѣ търпѣливо съ чудна себевъздържаностъ за дѣте на неговата възраст. Той вѣрваше напълно че всичко, що баща му върши е право; и не искаше да го накара да прибърза нито съ една дума. Само поглеждаше въпросително къмъ баща си съ свѣтлигѣ неговитѣ умни очи.

— Хъмфрей, Хюго каза най-послѣ, ще се потрудишъ ли да си дързостно момченце?

— Да, татенце.

— И мжжи да изтърпишъ нѣщо; което ще ти е неприятно да чуешъ?

— Да, татенце.

— Трѣба да трѣгна за Англия много набързо, толкозъ бързо, колкото ще може да ме закара най-бързиягъ тренъ и параходъ. Трѣгвамъ довечера; тебе ще остава при г-нъ Берсфордъ, докато се завърна.

Устничкитѣ на Хъмфрейто се разтрепераха, но съ рѣшителенъ гласецъ то каза :

— Не мога ли да дойда и азъ съ тебе, татенце?

— Не, Хъмфрей, невъзможно е.

— Дълго ли ще се бавишъ тамъ?

— Не зная точно: може би, едва, двѣ, или най-много три седмици. Това ще се узнае, когато стигна тамъ.

— Кждѣ ще идешъ, татенце?

— Отивамъ на едно мѣсто, което се казва *Тавистоксови кули*.

— Кжца ли е?

— Да, единъ видъ кжца.

— Чия е тя?

— Тя е моя, Хъмфрей.

— Момченцето се замисли.

— Азъ не знаехъ, че си ималъ твоя кжца, татенце.

— Не си знаялъ, миличко, защото тая кжца е моя само отъ нѣколко дни насамъ. Тя принадлежеше на баща ми, но тоя се помина... прѣди нѣколко дена, та сега е вече моя.

Хъмфрей се смая отъ тия думи, но не каза нищо; той се потруди, безъ да задава повече въпроси, да отгатне самъ тайната въ бащиния разказъ. Послѣ скокна набързо и залѣпи мекичка буза на бащината си.

— О, горкиятъ татенце, горкиятъ татенце, шепнѣше Хъмфрейто, неговиятъ татенце е умрѣлъ.

Хюго пригърна момченцето си безъ да продума, но въ сърдцето си почувствува размѣсена сладостъ и горчивина.

За Хъмфрей нѣмаше по-голѣмо зло отъ бащина смъртъ, а Хюго посрѣщна извѣстието за смъртѣта на баща си безъ да почувствува сѣщинска скърбъ.

— Хъмфрей! Хюго каза слѣдъ малко, ще искашъ ли да се върнемъ послѣ и двамата въ Англия и да си живѣемъ въ нашата кжца?

— О, разбира се, щомъ ти искашъ, татенце, Азъ обичамъ Англия най-най-много.

— Добро англичанче е мойто Хъмфрей — Да се върна ли да те зема, миличко, колкото е възможно по-скоро?

Дѣтето захълца отъ радостъ.

— О, да, о, да, татенце. Щомъ можешъ ела и земи Хъмфрейто. Искане ми се часъ по-скоро да видя татевата кжца! Какъ ще е хубаво да си имаме наша кжца! Ние сме били скитници до сега, нали татенце?

— Наистина, мило, до сега сме били бездомни скитници, но отъ сега нататѣкъ, ако си съгласенъ, не ще е тъй.

— Живѣлъ ли си въ тая кжца, кога си билъ малъкъ, тате? питаше заплюбопитствано Хъмфрейто. Ти и твоя татенце заедно ли си живѣхте, както ние съ тебе? Хубаво ли бѣше тамъ? Хубаво ли е мѣстото?

— Азъ не съмъ живѣлъ тамъ, Хъмфрей. Еднажъ само прѣкарахъ нѣколко дена въ бащината кжца. Не помня добръ баща си. Рѣдко съмъ го виждалъ. Той се ожени повторно слѣдъ смъртѣта на майка ми; послѣ не обичаше вече да живѣя въ неговата кжца.

Хъмфрейто разтвори широко очи отъ съчувствие и очуда.

— О, татенце, пошепна то, ами ако ти не обичаше да живѣя съ тебе какво щѣхъ да правя?

Но бащиното рамо го притисна още по-горещо и потвърди тъкмо обратното. Дѣтето вдигна очи и нададе страховичѣкъ смѣхъ.

— Ти нѣма да се оженишъ пакъ, като отидешъ въ Англия, нали? Послѣ... да ме напждишъ?

Не, миличко, нѣма, обѣщавамъ ти се. Щомъ си свърша работата, ще се върна изведнажъ да си те зема. Ако ни се харесатъ Кулитѣ, ще останемъ тамъ, ако ли не, ще си бѣгаме да заживѣемъ пакъ, както си знаемъ и нищо въ свѣта не ще ме раздѣли отъ тебе.

Хъмфрей сложи главичка на бащиното рамо и дръпна по-сгушено ръката му.

— Колко обичамъ така, татенце! той каза много тихо.

— Немá се боишъ, че ще ида и не ще се върна вече при моето момченце?

— Не, не, татенце, — друго си мислѣхъ. Слѣдъ дълга пауза Хъмфрейто прошепна: Богъ често върши нѣща, (нали татенце?) които ние не разбираме много добръ. Богъ си зелъ мама и ме оставилъ самичкѣ, нали татенце?

Хюго не отговори. Слѣдъ дълго мълчание Хъмфрей каза пакъ:

— Но азъ искамъ да любя Бога и да съмъ дързостенъ татенце. Богъ ще ми помогне, нали? Ние сме негови — и ти, и азъ и... искамъ да му бѣда покоренъ, защото той се всѣкога грижи за насъ.

Хюго притисна дѣтето по-близу до себе си.

— Ето моето юначе! Каза той съ свойствения нему тихичкѣ, но малко тежкѣ гласъ. Така чувствуваше и майка ми, кога я повика Богъ да иде при него.

— Мжчно ли ѣ бѣше да те остави, запита момченцето.

— Не, защото тя обичаше Бога отъ все сърдце та се радваше да си отиде при Него.

— Но трѣбаше да се раздѣли отъ тебе, промърмори Хъмфрейто.

— Да, Хъмфрей, само за малко врѣме; послѣ щѣше да литне при Бога.

Хъмфрей се дълбоко замисли.

— Татенце, каза той, нали ли ти бѣше жалъ?

— И жалѣхъ, и радвахъ се, Хъмфрей. Скъръбѣхъ,

че ще остана самичикъ, но се радвахъ, че тя отива тамъ, дѣто нѣма ни болестъ, ни смъртъ. Невъзможно бѣше да оздравѣе тука. Освѣнъ това тя не ме остави съвсѣмъ самичкѣ, остави ми моето мило момченце да ме тѣши.

Хъмфрей се сгуши още повече у баща си.

— Тѣшихъ ли те, татенце?

— Да, миличко, и тогава, и всѣкога. Ти си ме избавилъ отъ много нѣща и еднажъ, и дважъ, Хъмфрей... най-вече отъ себе си.

Дѣтето бѣ навикнало на такъвъ езикъ, макаръ и недостъпенъ за него. Мислитѣ на деликатното, мило момченце и снажния мжжъ чудно хармонираха. А това бѣ развило у Хъмфрейто замисълъ необикновена на възрастта му. Той поглѣщаше повече, отколкото можеше да разбере, загадъчните думи той обмисляше тѣй или инакъ, докато имъ намѣри присъщи значения. По този начинъ малкиятъ умъ закрѣпна и очудваше всички съ известна дълбочина въ мисълта и израза.

— Скоро ли ще трѣгнешъ, татенце? Запита той.

— Да, Хъмфрей, врѣме е да прибирамъ вече нѣщата си.

— Прибирай, доде си легна — послѣ ела на трѣгване да ми кажешъ с'богомъ, нали щешъ татенце?

Като че отъ страхъ да не издаде чувствата си, Хъмфрей избѣга по-скоро въ другата стая.

Когато бащата се върна при момченцето си, той го намѣри успокоено въ бѣлото легълце, тихо и засмѣно.

— Азъ казахъ всичко на Бога, татенце, молихъ Му се да се погрижи за тебе и да ми помогне да съмъ дързостенъ. Азъ вѣрвамъ, че той ще ме послуша. Послѣ ти ще се върнешъ и ще ме земешъ, колкото е възможно по-скоро, нали татенце? (Слѣдва).

Свободна трибуна.

Позивъ къмъ братство.

Това бѣше заглавието въ едно американско списание, подъ което нажко се разправяше за много интересното религиозно движенье въ Персия. Като че ли думитѣ на Исуса „и ще дойдатъ народи отъ изтокъ и ще седнатъ отдѣсно на Авраама“ взематъ плътностъ и ние съ очудване виждаме, какъ забравени, споредъ насъ, народи ни даватъ рѣдкѣ примѣри на религиозна търпимостъ и единение. Мохамедани, християни, евреи, зороастриани — всички се срѣщатъ, признаватъ себе си за братя и се обединяватъ подъ знамето на любовта, безъ да захвърлятъ свещенитѣ учения на своитѣ отдѣлни вѣрвания. Това движение носи името „Baháism“.

Ядката, както и неговата цѣль се състои въ обединението на човѣчеството, а заедно съ това и въ дворяването миръ на земята. И какво по-хубаво нѣщо за една искрена, идеална душа отъ това да вложи своитѣ мисли и сили въ такова едно движение? Каква по-велика радостъ отъ тази — да виждашъ братя навсѣкждѣ и вредъ любовъ да цари. Но за това се изисква работа. И, наистина, мнозина сж — нека се окуражимъ — които желаятъ и работятъ за постигане тая цѣль, но това не е достатъчно. Работа, която не се ръководи мждро, която не се диктува отъ широкъ умъ и прозорливо око, не ще устои на послѣдния огънь. Днешниятъ вѣкъ иска хора съ широки сърдца, съ умове свободни. Буквата не бива никога да прѣчи на духа, а това най-малко трѣба да е днесъ, когато подобни движения се зараждатъ и търсятъ подкрѣпа.

Водителътъ на това движение се казва Baha (Abbas

Effendi), който напослѣдкѣ бѣше въ Лондонъ като прѣдставителъ на всесвѣтската конференция на „Brotherhood Movement“. Въ интересната си сказка, която бѣ напечатана въ списанието „Christian Commonwealth“ той дава, относно своето отечество, описание за това движение:

„Никакви войни помежду имъ (помежду християнитѣ, евреитѣ, мохамеданитѣ и др.) — всѣки почита водителя на другитѣ религии. Тѣ се научиха да се обичатъ единъ други и да станатъ едно. Причината на обединението е причина на самия животъ; тя е божествена. Това, що води къмъ раздѣление и омраза, е сатанинско. Религията трѣба да работи за единството. Учителитѣ не дойдоха да донесатъ недовѣрие и раздѣление. Незнанието е причина на раздѣла и омраза. Религията е като лѣкарство: тя има за цѣль да цѣри, но въ рѣцѣтъ на благодарни или лоши лѣкари това, което трѣба да причини оздравяване, може да докара болестъ, това, що трѣба да даде животъ — ще донесе смъртъ. Ето защо съ всички сили и съ цѣло сърдце ние трѣба да се стремимъ да разпространяваме само това, което води къмъ единство и животъ“.

Причината, поради която това движение се засили и расте, е висшиятъ моралъ, простотата и свободниятъ духъ задъ него. Нѣма тамъ догми, отъ които умътъ се не съгласява, нито папски постановления да ограничаватъ членоветѣ му. Всѣки може да стане Bahai, безъ да напусне християнството, мохамеданството или юдеизма.

R.

Освободената робиня.

„Вие сте съ цѣна купени; затова прославете Бога съ вашитѣ тѣла и съ вашитѣ души, които сѣмъ Божи“ 1. Кор. 6; 20.

Прѣзъ 1856 год. въ единъ юлски день г-нъ Т. посети едно пазарище въ града С. То бѣше на единъ широкъ площадъ изпъстренъ съ жива човѣшка стока отъ черната африканска раса. Групи отъ разни възрасти. Нѣкой отъ тѣхъ се състоеха отъ мъже и жени, нѣкой само отъ мъже, а женитѣ отдѣлно, и около тѣхъ голи дѣчурлига, отъ различна възраст, изкарани за проданъ. Голѣмо щастие щѣше да е за едно отъ тия сѣмейства, ако цѣлото домоцѣдие се продадѣше на единъ господарь. Но за жалость много често бащата се раздѣляше отъ сѣмейството и майката отъ чадата. Въ такъвъ случай гледката бѣ горесно плачевна.

Горѣспоменатиятъ г-нъ С. като се мѣстѣше отъ група на група най-послѣ дойде и се спрѣ прѣдъ една жена отъ срѣдна възраст и здраво тѣлосложение. Чертитѣ на лицето ѝ показваха горестно минало. Нагледъ прѣдставляваше да е жена на 70 години, ако и да тя бѣ едва навършила 40 години.

Отъ всичкия ѝ миналъ окаяненъ робски животъ този бѣше тринадесетиятъ лѣтъ да се изкарва на пазарището за проданъ. Г-нъ С., слѣдъ като се услови съ притежателя на въпросната робиня, наброи му стойността и я освободи отъ господаря ѝ. Като се отдѣлиха отъ мѣстото на неголѣмо расстояние, обърна се къмъ жената и съ развълнуванъ гласъ ѝ каза между другото, че тя е вече свободна отъ робския животъ и пожела ѝ честито бъдеще. Слѣдъ това тѣ се раздѣлиха единъ отъ другъ.

Доста врѣме слѣдъ раздѣлата, единъ день г-нъ С. като вървѣше изъ лѣтя ненадѣйно се обърна и видѣ, че

горката жена го слѣдѣше. Това му даде поводъ да помисли, че жената не бѣ разбрала думитѣ му, че тя е вече свободна; затова сега подробно ѝ разправи, че тя е съвсѣмъ свободна да иде, дѣто ще; и да работи, каквото намѣри за добръ.

На тия думи жената отговори: „Господарю, отъ деня на рождението ми до днесъ има 40 год. и азъ не зная нито единъ день свободенъ животъ. Прѣди 6 години ме раздѣлиха отъ мъжа ми и до день днешенъ не знамъ какво стана съ него. Петъ дѣчица съмъ имала, но горкана азъ, въ разни врѣмена, едно подиръ друго, ги отнѣха отъ мене и до днесъ нищо не знамъ ни за едно отъ тѣхъ кждѣ е.

Господарю, вашето човѣколюбие дълбоко трогна сърдцето ми. И азъ не виждамъ, какъ мога по-ѣщастливо и радостно да прѣкарамъ послѣднитѣ дни на живота си, освѣнъ при васъ. Затова, моля ви, недѣйте ми отрича да ме приемете. Драговошно и радостно посвещавамъ живота си вамъ, като ви се общавамъ, че ще се старая отъ днесъ нататкъ да ви бѣда полезна на каквато работа ме отредите да върша“.

Историята на горната робиня ни напомня:

I. Че по естество всички сме роби на дявола и осждени на вѣчна смъртъ,

II. Че Исусъ пролѣ драгоцѣнната си кръвъ на кръста, за да ни изкупи отъ смъртѣта,

III. Че наша длъжностъ е да посветимъ живота си Нему: да му служимъ прѣзъ цѣлия си животъ.

Съобщава Ар. Казанджиевъ.

Недѣлното училище.

H. H. Meyer.

Урокъ 1 за януари 1.

Рождението на Иоана Хръстителя прѣдсказано. —

Лука 1: 5—23.

Евангелието отъ Лука е първия отъ евангелскитѣ разкази, който стигна до насъ въ примитивна форма. Туй най-първобитно евангелие е единъ отъ източникитѣ, съ който си сѣ послужили Матей и Лука, за да съставятъ своя отчетъ за Исусовия животъ. Общиятъ планъ въ евангелието на Лука и Матей е приетъ отъ евангелистѣ Марко. Тамъ, дѣто Матей се отклонява отъ Марко, Лука и Марко се съгласяватъ, а дѣто Лука се различава отъ Марка, послѣдниятъ се поддържа отъ Матей. На друга страна Матей и Лука никога не се съгласяватъ тамъ, дѣто се различаватъ отъ Марка.

Общността между Матей и Лука, която нѣма у Марка, се заключава главно въ думитѣ на Исуса, и изглежда да е отъ по-старъ произходъ. Имало е, види се, много частични свѣдѣния за думитѣ и дѣлата на Исуса прѣди написването на евангелията. Това се вижда отъ встѣпнителнитѣ думи на Лука, въ които авторътъ нарочно споменува за много опити „да съчинятъ повѣсть за съвършено извѣстнитѣ намъ събития“. Даже Марко трѣба да е използувалъ нѣкой отъ тия свѣдѣния и твърдѣ е възможно, че къмъ евангелието на Марка, Лука често се обръща за справка. Надеждата на човѣшкия прогресъ е въ дѣцата на всѣка раса. Тѣмъ трѣба да въз-

ложимъ осъвършенствуването на започнатото отъ насъ. Въ тѣхнитѣ старания нашитѣ надежди и аспирации се осъществяватъ. Всѣко дѣте е едно безцѣнно съкровище. Нѣйдѣ по свѣта, въ нѣкое легълце, или люлка, въ хижата, или палата, ако бѣше възможно да узнаемъ бждещия животъ на дѣтето, който тѣмко се заражда, ще намѣримъ великитѣ мъже и жени на бждещото поколѣние, държавнитѣ мъже и управители, учени и философи, водителитѣ на работната класа, търговци, индустриалци, филантропи, благодѣтели, пророци и учители, на които ще се възложи отговорността да водятъ свѣтовнитѣ работи, които добръ направлявани, ще ускорятъ дохождането на царството Божие. Намъ, които всѣкидневно се срѣщаме и занимаваме съ дѣцата, прѣдстои да сторимъ всичко възможно за тѣхъ, за да се създаде една достойна домашна и обществена атмосфера, една срѣда, която да въздѣйствува най-благоприятно на крѣхкитѣ души. Бждещето на единъ народъ зависи отъ дѣцата.

Злат. ст. „А безъ вѣра не е възможно да угоди нѣкой Богу“. Евр. 11: 6.

Урокъ 2 за януари 8.

Рождението на Иоана Хръстителя. — Лука 1: 57—80.

Лука, на когото ранната църковна традиция приписва това евангелие, бѣше, безъ съмнѣние, сжщия, за

когого се казва по-послѣ, че билъ другарь на апостола Павла въ нѣкои отъ пѣтешествията му. Името на Лука се споменува въ посл. къмъ Филимона 24; Кол. 4: 14 и 2 Тим. 4: 10. Въ Колоссяномъ той се именува „лѣкаръ“ Отъ встѣпительнитѣ думи на евангелието се учимъ, че авторътъ му не е билъ личенъ свидѣтель на събитията прѣзъ живота на Исуса, но събралъ свѣдѣнията си отъ „достоверни“ източници отъ лица, които безъ съмнѣние, сж видѣли всичко сами. Ако се прочете цѣлото евангелие, ще ни направи впечатление обстоятелството, че авторътъ съчувствува на еврейтѣ, но е проникнатъ съ чисто козмополитански чувства и интереси. Произведението си той посветилъ на *Теофила*, който е билъ, види се, прѣдставителъ на тая класа, за която е било писано това евангелие. Това ни кара да мислимъ, че авторътъ ималъ прѣдвидъ кружокъ отъ читатели-езичници.

Както птицитѣ съ своитѣ възгласи прѣдизвѣстятъ настѣпването на лѣтната сутринъ, така и идването на Христа бѣше прѣдизвѣстено съ тържествени химни. Пѣсенъта на Захария въ първата си часть е чисто патриотична съ цитати отъ Стария Завѣтъ, дѣто се възхвалява Месия, като избавителъ на Израилъ. Но въ заключение съ нѣколко трогателни думи пророкътъ описва блажената мисия на Спасителя не само между еврейтѣ, но и между езичниците. Той се издига въ една възвишена атмосфера, разкжсва всички национални различия и въ лицето на Исуса Христа вижда изкупителя на цѣлия свѣтъ. „Зора отъ висотата ще осияе седещитѣ въ тъмнината“. Тая „зора“ е самъ Христосъ, който е „слънцето на правдата“, „свѣтлината“ за всѣкой човѣкъ въ свѣта. Далечъ отъ Христа за отдѣлнитѣ лица и за народитѣ има само тъмнина — тъмнината на непроедѣното невѣжество, на непобѣдения грѣхъ, на безутѣшната скръбъ.

Злат. ст. „Благословенъ Господь Богъ Израилевъ, защото посѣти и стори избавление на своя народъ“. Лука 1: 68.

Урокъ 3 за януари 15.

Рождението на Исуса. — Лука 2: 1—20.

Сегашната система на лѣточислението прѣди и послѣ рождението на Исуса датира отъ VI вѣкъ. Обаче при фиксиране датата на рождението на Исуса отъ римския калугеръ Диониси Ексигусъ и неговитѣ помощници е направена една грѣшка, като поставили датата на рождението Исусово нѣколко години по-късно, отколкото въ сжщностъ било. Отъ разказа на евангелието знаемъ, че Исусъ бѣше роденъ малко прѣди смъртъта на Ирода Велики. Иродъ умрѣлъ въ 750—751 година споредъ старото римско лѣточисление, което отговори на 3—4 години прѣди Христа. Значи Исусъ бѣше роденъ най-малко 4 години по-рано отъ означената дата. Но като се земе прѣдвидъ, че нѣколко мѣсеци сж се минали между рождението на Исуса, убиването младенцитѣ въ Витлеемъ отъ Ирода и прѣбиването на Иосифа и Марія въ Египетъ до смъртъта на Ирода (сравни Мат. 2: 1: 16, 19), най-възможната дата на Исусовото рождение е 4—5 години по-рано отъ означеното врѣме.

Разказътъ за рождението и дѣтството на Исуса, както се повѣствува отъ Марія и Лука ни разкрива величавата простота и красотата на Исусовия домъ, който бѣше въ тѣсни роднински и приятелски връзки съ дома на Иоана Кръстителя. Смирнитѣ овчари, които съзрѣха видѣлината на звѣздата, придаватъ особна омая на разказа и отношението имъ спрѣмо новородения царь. Светото сѣмейство въ Назаретъ съ работитѣ и заниманията си съ неговото религиозно влияние и света дружба, ни, наистина, възхищава. Това бѣше една картина отъ до-

машния животъ на израилънитѣ, дѣто имаше страхъ Божи въ противовѣсъ на обществената развала и грубѣ нрави. Тѣй е всѣкога. Въпрѣки злото и покварата въ свѣта има тукъ-тамъ вѣрни души, които далечъ отъ свѣтовния блѣсъкъ живѣятъ и работятъ. Въ своя домъ тѣ сж изградили „олтарь Господу“, отдѣто благодатно влияние се прѣска вредъ. Въ такива домове Христосъ самъ живѣе и днесъ.

Злат. ст. „Защото днесъ се роди вамъ въ града Давидовъ Спасителъ, който е Христосъ Господь“. Лука 2: 11.

Урокъ 4 за януари 22

Исусъ прѣдставенъ въ храма. Лука 2: 22—39.

Лука, евангелистътъ, билъ родомъ отъ Антиохия, Сирия. Ако сждимъ отъ характера на неговата повѣсть въ евангелието и дѣянията, дѣто се съзира съчувствието му къмъ християнската кауза, трѣба да заключимъ, че той билъ прозелитъ въ еврейската религия, прѣди да стане християнинъ. Той бѣ изпълненъ съ козмополитански духъ. Ние черпимъ свѣдѣния за живота и работата на Лука отъ евангелкету му и отъ дѣянията на апостолитѣ, отъ нѣколко други мѣста въ Новия Завѣтъ, както и отъ традицитѣ на ранната християнска църква. Изглежда, че Лука е билъ единъ отъ ученицитѣ на апостолитѣ и по-късно другаръ на Ап. Павла въ неговитѣ мисионерски обиколки и когато послѣдниятъ билъ затворенъ въ Римъ. Навѣрно, той билъ съ Павла, когато послѣдниятъ писалъ посланието къмъ Колоссяномъ, Второто Тамотеево послание и това къмъ Филимона. Относно сетнѣшния животъ на Лука и неговата дѣйностъ ранната църква спазвала различни традиции. Нѣкои мислятъ, че Лука работилъ въ Витития и Ахайя, а други — въ Александрия. Не се знае, какъ е свършилъ живота си тоя труженикъ за Христовата кауза.

Въ лицето на Симеона ние виждаме единъ благоговѣенъ светъ старецъ. „Благочестивъ и праведенъ“ — той бѣ достигналъ върха на съвършенството, изисквано отъ Стария Завѣтъ, чакащъ „утѣшението на Израилъ“. Той олицетворява онова ожидание, присжщо на всѣки израилънинъ за свѣтлото бждеще, когато Месия дойде. Въ Исуса се изпълваше писаното въ Ветхия Завѣтъ. Ето защо почтениятъ старецъ съ разтрепепани ржцѣ посегна да приеме Христа, изпълнителя на старото и носителя на новия животъ. Еврейската религия и всичко минало, което приготви пѣтя на християнството, вече изпълниха мисията си и бѣха непотрѣбни повече. Въ тържествения побѣдоносенъ маршъ на църквата Христова се е доказало десетки пѣти, че външнитѣ форми и обреди сж повече отъ излишни. Силата на християнството се заключава въ духа и свѣтлия животъ на вѣрващитѣ, а не въ формитѣ на служението имъ.

Злат. ст. „Защото очитѣ ми видѣха твоео спасение, което си приготвилъ прѣдъ лицето на всичкитѣ народи“. Лука 2: 30, 31.

Урокъ 5 за януари 29.

Мѣдрецитѣ, водени отъ звѣздата. — Мат. 2.

Първото евангелие се приписва на Матея, Митарьтъ въ Капернаумъ, чието име бѣше Леви, но както на Симона и Савла отъ Тарсъ, бѣше му дадено ново име, когато послѣдва Христа. Традицията, която приписва това евангелие на Матея, казва сжщо, че то било писано на сирийски, единъ диалектъ отъ еврейския езикъ. Възможно е, че авторътъ ималъ на ржка евангелията на Марка и Лука. Евангелието на Матея било приготвено нарочно за самитѣ евреи. Той се нагърбилъ да имъ до-

каже, че Исусъ отъ Назаретъ е сщия дългоочакванъ Месия отъ еврейския народъ. Той цитира много пророчества отъ стария завѣтъ, които само евреитъ можеха да разбератъ. Евангелието на Матей изобилва повече съ аргументи, отколкото съ биографически бѣлѣжки върху живота на Исуса.

Има нѣщо таинствено, величаво въ посѣщението на онѣзи учени хора, дошли отъ далечни страни да се поклонятъ на новородения царъ. Тѣхъ никой не бѣше призовавалъ къмъ Витлеемъ. Тѣ принесоха дароветъ си и незабѣлзано се оттеглиха. Ние не знаемъ точно, откъдѣ дойдоха тѣ и кои бѣха. Изглежда, че тѣ бѣха доволно съобразителни да схванатъ дадения имъ знакъ и използватъ случая. Слѣдъ тѣхъ стотини сж се кланяли на

сщия царъ и сж му принасяли въ даръ съкровищата си. Нѣкои му принасятъ паритъ си, за да направятъ възможно разпространението на неговата кауза, за да се изпратятъ мисионери, да се отворятъ благотворителни заведения и се подобри живота земенъ и небесенъ; други сж принесли нему дарбитъ и способноститъ си; трети му служатъ върно и искрено, като се стараятъ да прѣскаятъ благотно влияние навредъ. Всѣкой за себе си трѣба да мисли, какво ще принесе на Създателя си. Тая трѣба да е цѣльта на живота ни.

Знат. см. „Къмъ мене погледнете и спасени бждете, всички земни краища, защото азъ съмъ Богъ и нѣма другъ“,

Исая 45 : 22.

Изъ далечнитъ страни.

Изявена признателностъ. Епископъ Бъртъ е приелъ слѣдното писмо отъ корейския мисионеръ Джонсъ:

„Драги епископъ Бъртъ,

Между многото писмо, които получихъ въ болницата, никое не ме ползува толкова, колкото вашето, въ което ми казвате за голѣмата помощъ, дадена отъ църквитъ въ Европа, за евангелизирането на Корея. Моля, приемоте израза на дълбока признателностъ отъ Корея и отъ членоветъ на мисията, отъ които единодушно съмъ опълномощенъ да ви пиша. Колко добръ показва това единството въ нашата работа. Това е едно величаво доказателство на всесвѣтската взаимна симпатия между църквитъ въ Европа и бждещия имъ успѣхъ. Дано Богъ възнагради щедро вашитъ старания“.

Всесвѣтския недѣлно-училищенъ конгресъ ще се държи въ града Цюрихъ прѣзъ 1913 г. Прѣдседателтъ, г-нъ Хартсортъ, отъ Филадельфия, виденъ търговецъ и успѣшенъ труженникъ въ недѣлното училище, посѣтилъ нѣколко града, за да намѣри подходяще мѣсто за конвенцията и се спрѣлъ на града Цюрихъ, като прѣкрасно централно мѣсто за подобни срѣщи на недѣлно-училищнитъ работници.

Първиятъ международенъ конгресъ на християнския социализъмъ ще се държи въ Базелъ, Швейцария, прѣзъ 1913 г.

Намѣрено е въ грѣцкия манастиръ Метеронъ гълкуванието на Апокалипса (откровението) отъ *Ориженъ*, загубено отъ дълги години. Професоръ Харнакъ отъ берлинския университетъ ще издаде и рецензира тоя много важенъ документъ.

Послѣднитъ изчисления въ Индия сж насърчителни за Църквата. Прѣди десетъ години числото на християнитъ въ Пенджабъ е било 100,000; тази година е 300,000. Сжщо такова увеличение е имало въ Шхота Нагпуръ, една областъ въ Бенгалъ: прѣзъ 1881 християнитъ възлизали на 36,000; прѣзъ 1901 били 125,000; прѣзъ 1911 сж 177,000. Близу 13% отъ цѣлото население въ Шхота Нагпуръ се брои за християнско.

Китайскиятъ съюзъ противъ опиума рапортира, че въ 100,000 търговски града въ империята сж затворени всички вертепи за опиумъ. Прѣсмѣтнато е, че около единъ милионъ подобни убѣжища сж били прѣмахнати.

Извѣстия по антиалкохолното движение. Д-ръ Жакъ Бертилонъ, извѣстниятъ криминологистъ, който е направилъ чудни изслѣдвания по отношение на *алкохола къмъ туберкулозата*, е прѣсмѣтналъ въ *Revue de Tuberculosis*, че числото на смъртнитъ случаи отъ туберкулоза въ Франция ще се намали съ около 16,000, ако се прѣмахнѣше алкохола въ тая страна.

Въ университета въ Гисенъ (Hesse) се е отворилъ курсъ тая зима въ полза на антиалкохолното движение отъ професори по медицина, политическа економия и философия.

Народниятъ фрѣнски съюзъ противъ Алкоголизма твърди, че *Франция се засирашава съ смъртъ отъ ячетвото*. „Алкохолътъ е опустошилъ нашитъ най-хубави провинции, Нормандия, Британия, Пикардия и Майнъ. Въ Орнъ населението се е намалило въ 25 години съ 80,000, въ Маншъ съ 75,000, въ Нормандия съ 200,000! Дѣцата умирайтъ още въ люлка, а новобранцитъ сж негодни за служба“. Военнитъ власти прѣсмѣтатъ, че Франция губи всѣка година по единъ полкъ отъ армията си вслѣдствие на алкохола.

Студентскиятъ доброволенъ мискомерски съюзъ въ Велико-Британия е държалъ миналата седмица твърдъ успѣшенъ конгресъ въ Ливерпулъ. 2092 делегати сж присѣдствували, включително 150 чуждестранни делегати. 201 отъ британскитъ университети и колегии сж били прѣдставени. Сжщо билъ прѣдставенъ и Софийския Университетъ отъ г-ца М. Згурева и г. Н. Алексиевъ — делегати на студентското християнско дружество.

Пишатъ отъ Цариградъ: Никого въ историята на турската империя не се е чувствувала до такава степенъ нуждата отъ съединена и усърдна молитва, както прѣзъ тази молитвена седмица. Цѣль сонмъ прѣдмети за молитва се подигатъ, като се има прѣдвидъ безправната война съ Италия, буйствата и партийни конфликти отъ вжтрѣ и епидемията, която застрашава да помрачи хоризонта. Но най-належащата и въпиюща нужда е липсата на истинска духовностъ между църквитъ въ полза на агностицизма и невѣрието.

Патриотична църква въ Италия Докато Ватиканътъ се сѣрдѣше още за италианския юбилей, малкитъ валденски църкви ликуваха въ националното си величие, единство и свобода. Една вечеръ, миналото лѣто, валденцитъ въ Римъ държали обикновенитъ си религиозни събрания и били изненадани да чуятъ възклицания и виковете отвънъ. Група студенти викали: „Да живѣе валденската църква!“ Тѣ били, навѣрно, съзрѣли флаговетъ и зелената украса по църковната фасада и думитъ: „Валденската църква, неприятелка на всѣкаква тирания, съ сѣрдце прѣпълнено отъ любовъ, сплотява религията съ справедливостта и радостно привѣтствува спасителитъ на Италия“. Тѣ не могли да се стѣргятъ да не демонстриратъ въ честъ на тая малка лоялна църква. Единъ студентъ, ораторъ, се увисналъ на стълбитъ въ входа, размахалъ валденското знаме и заговорилъ за Мачини, Джиордано Бруно и други италиански апос-

толи на религиозната свобода и на религиозния идеализъм. Но не само това. Студентитѣ занесли знамето отъ валденската църква при австрийското посолство, като прѣдвѣщателен знакъ за положението, което църквата трѣба да държи къмъ народа. Въ самия валденски храмъ единъ говорителъ описалъ тритѣ Италиї: тази на езичеството и на мжченицитѣ; тази на срѣднитѣ вѣкове и на поквареното християнство; днешната модерна, свободна Италия, чиито основатели могатъ да кажатъ, заедно съ Мацини: „Азъ любя Исуса, като човѣка, който повече отъ всички любѣше човѣчеството“; или, както Ди Каворъ е казалъ: „Религиозното чувство на човѣчеството може да се изрази само въ широката форма на християнската вѣра“.

Какво искатъ албанцитѣ. Въ едно свиджане съ единъ вѣстникарски кореспондентъ, редакторътъ на албанския листъ *Шкиптаръ* разграничилъ законнитѣ искания на своитѣ съотечественици по слѣднитѣ три направления: административни, просвѣтни и економични. За административния отдѣлъ централното правителство трѣба да пробере най-грижливо, по възможности, най-способни и най-добри главни управители за битолския, янинския и шкодринския вилаети, като имъ даде свобода да си назначаватъ мютесарифи и каймаками, за да се

осигури по тоя начинъ пълна хармония при раздаване на правосъдието. Това послѣдното се нарушава често отъ мѣстнитѣ управители. Второ, отварянето на училища отъ правителството, дѣто се обучава албански езикъ, ще докара миръ и ще осигури спокойствие между народа много повече, отколкото огнѣтъ и сабята.

Гимназията въ Елбасанъ трѣба да се отвори изново, кждѣто по-рано 150 млади албанци сж били възпитани, безъ да се има прѣдвидъ какви сж религиознитѣ имъ убѣждения. Други народни училища съ пансионѣ трѣба да се отворятъ тамъ, дѣто подобни не сж сществували прѣди. Сумитъ, които би трѣбало да се вложатъ, не ще бждатъ много голѣми.

И трето, албанцитѣ се нуждаятъ отъ добри шосета. Прѣзъ зимата съобщенията между сепата и даже между градоветѣ се прѣкъсватъ, защото нѣма мостове и добри пътища. Шосета и желѣзнопътни линии биха могли да се използватъ отъ правителството, защото бс.атството отъ мини, гори и поля става достъпно. Унапрѣдкътъ въ земедѣлното може да се достигне най-добръ чрѣзъ образцови чифлици и въвеждане на модерни земедѣлски машини. Такива мѣрки ще осигурятъ трайната прѣданность на албанцитѣ къмъ турското правителство.

Вжтрѣшенъ отдѣлъ.

Молитвената седмица въ София. Първата и втората евангелски църкви въ столицата рѣшиха да държатъ Молитвената Седмица задружно. Първитѣ три молитвени събрания се държахъ въ Евангелската църква на ул. Солунъ, а послѣднитѣ три въ молитвения салонъ на втората църква, на ул. Искъръ. Тази първа стъпка къмъ съединена и задружна работа ще донесе, увѣрени сме, изобилно благославение върху самитѣ църкви и заедно съ това ще обрадва сърдцата и укрѣпи вѣрата на мнозина измежду нашитѣ братия и сестри въ провинцията. „Така и ние многото едно тѣло сме въ Христа“. Едно нѣщо само ще си позволимъ да напомнимъ: желателно бѣше, до колкото това е възможно, всичкѣтъ Евангелски църкви и общества въ България и Македония, колкото за врѣмето на молитвената седмица, да се съобразява съ рѣшението на Главния Съборъ въ Самоковъ и прѣпоржката на Федеративното Настоятелство.

Г-нъ Кямбелъ въ София. На 11 того, въ срѣда, се очаква да пристигне, заедно съ жена си, г-нъ Кямбелъ, който прѣзъ пролѣтѣта на 1909-та г. държа многолюдни духовни събрания въ София, Самоковъ и Пловдивъ — събрания, които имаха печата на Божието удобрение. Знае се, че г-нъ Кямбелъ доби голѣма обичъ за нашия народъ и страна, дотолкозъ, щото направи голѣми усилия да се вчисли като единъ отъ евангелскитѣ работници. Това, за жалостъ, не се постигна. Сега г-нъ Кямбелъ, въ качеството си на помощникъ-агентъ на Британското и Чуждестранно Библийско Дружество, заминава за Цариградъ, дѣто ще се установи окончателно. Прѣзъ кжсото си прѣбивание въ столицата, той ще проповѣдва въ евангелската църква на 11-й вечерѣта.

Примѣрна дѣятелность. При Мет. Еп. Еванг. Църква въ Ловечъ сж се образували три отдѣлни дружества или организации: Женското Мисион. Дружество, Епвортската Дружина и Методисткото Братство. Рекълъ би човѣкъ, че тѣзи три организации съ численостѣта си ще парализиратъ работнитѣ сили на църквата. Тѣкмо обратното се е случило. Като нейни издѣнки тѣ сж се поставили

въ служение на църквата, и както прѣзъ миналитѣ години, тѣй и прѣзъ тая зима и тритѣ дружества развиватъ трѣскава дѣятелность въ водене молитвения събрания, даватъ литературни вечеринки за социална забава и умствено развитие, а така сжщо и въ посѣщаване болнитѣ и бѣднитѣ. Около рождественитѣ празници повече отъ 100 лв. били събрани и раздадени на бѣднитѣ въ брашно и месо отъ благотворителния отдѣлъ на Дружината. Това е утѣшително и нека послужи за поощрение на други дружини.

Пловдивската Еванг. Църква. Съ повикването на г-нъ Д. Н. Фурнаджиевъ да заеме важния постъ на пастиръ при първата Ев. Църква въ София, пастирската длъжность въ Пловдивъ остана вакантна. Учимъ се, че още прѣди празникитѣ, евангелската църква въ този градъ държала засѣдание и чрѣзъ тайно гласуване билъ избранъ бившия Станимашки пастиръ г. Цаковъ. Официална покана му била вече изпратена и имало се голѣма надежда да се постигне пълно споразумѣние между избрания кандидатъ и посомитѣ. Правн впечатление, че до сега „Зорница“ нищо не е оповѣстила по този въпросъ.

Нужда отъ ново здание за Америк. Дѣвич. Училище въ Самоковъ. Почти 50 години сж се изминали откакъ това заведение за прѣвъ пътъ се отвори въ Стара Загора. Прѣзъ течението на този половинъ вѣкъ, училището, по-сетнѣ прѣмѣстено въ Самоковъ, е принесло неоцѣними заслуги за умствено-духовната просвѣта на българската. Нѣколко стотини български дѣвѣци сж добили своето пълно или частично образование въ това заведение, и днесъ заематъ почетно мѣсто като примѣрни майки-възпитателки или учителки. Ала работата на училището не е свършена; — ролята му не е изиграна; напротивъ днесъ повече отъ кога да е се усѣща върховна нужда отъ сжщински възпитателни заведения за българскитѣ дѣвѣци. Моментътъ скоро ще настѣпи когато фанатизмътъ и прѣдрасждѣцитѣ окончателно ще изчезнатъ и за Америк. Дѣвически Училища ще огрѣе една нова ера, ще отвори едно широко поле за полез-

ность. За да отговори на своято бъдеще призвание. Самоковското Америк. Дъвическо Училище се нуждае и скоро трѣба да се снабди съ едно обширно здание отговарящо на всичкитѣ изисквания на днешната педагогия. Директорката г-ца Абатъ заедно съ другитѣ приятели на заведението работятъ неуморно за събирането на по-големата частъ отъ необходимата сума въ Америка, но това не е доволно; всички, които прямо или косвено сж вкусили отъ благословенията на училището — свършили курса или не, трѣба да го сметатъ за голѣма привилегия, чрѣзъ щедритѣ си помощи да зематъ живо участие въ изграждането на желаното здание. Нека по този начинъ оцѣнимъ стореното ни добро и покажемъ признателността си на дѣло.

Земледѣлско-Индустриално Училище въ Солунъ. Получихме тѣзи дни иллюстрирания годишенъ рапортъ на това многополезно заведение. Съ специална статия въ единъ отъ близкитѣ броеве на „Христ. Свѣтъ“ ни смѣтаме да запознаемъ читателитѣ съ цѣльта, постигнатия успѣхъ и днешнитѣ нужди на това единствено по рода си заведение.

Библиотека съ обширни четива по география и ботаника. Г-нъ Д. Петровъ, гимназиаленъ учителъ въ Шуменъ, се е наелъ съ издаването на цѣла серия книжки, които доставятъ не само обширни, но и увлѣкателни четива по **география и ботаника**. До сега той е издалъ три книжки: 1. Маслината; 2. Чаятъ и 3. Кафето. Книжкитѣ сж написани на популяренъ езикъ, напечатани сж на хубава хартия, и придружени съ по нѣколко иллюстрации, тѣ доставятъ едно твърдѣ интересно и много полезно четиво. Прѣпоръчваме ги на всички: дѣца, юноши и възрастни. Намиратъ се за проданъ при издателя въ Шуменъ.

Библейски показалецъ. Нашиятъ приятелъ и дългогодишенъ евангелски пастиръ, г. Аргиръ Казанджиевъ, е свършилъ и турилъ подъ печатъ *Показалецъ*, който е много практиченъ и полезенъ спомагателъ за изучаване Светитѣ Писания по прѣдмети. Научаваме се, че къмъ края на м. януари или на началото на февр., тоя Показалецъ ще е отпечатанъ, и публиката ще може да опита полезността му. Понеже сме видѣли коли отъ тая важна книга и знаемъ, какъ тя разглежда своята материя, съ увѣреностъ говоримъ, че за всички, които желаятъ да изучаватъ систематически Библията, или искатъ да се приготвятъ добръ за духовни рѣчи и наставления къмъ своитѣ библейски класове или събрания, тая книга е отъ първа важность. За примѣръ, който желае да узнае, какво Библията говори и учи върху прѣдмети, както: смирение, вѣра, благодать, надежда, животъ, смъртъ, работа, растене и пр. и пр., въ тая книга сж прѣведени всичкитѣ прями по тия прѣдмети стихове и пасажки, така щото читателтъ и любительтъ на Библията нѣма да губи врѣме да търси пасажитѣ, а ще може въ кратко врѣме да схване всичко, що се говори въ книгата по прѣдмета за изучаване.

Когато книгата излѣзе и публиката я види въ ржцѣтъ си, вѣрваме, че мнозина ще почувствуватъ благодарность, че тоя трудъ на Пастиръ Казанджиевъ съставя голѣма услуга за улесненото и по-пълно изучаване на Св. Писание.

Надѣваме се, че приятелитѣ на Библията ще насърчатъ тоя братъ, ветеранъ въ Евангелското Дѣло, като си набавятъ книгата и я разпространятъ между обществото.

София.

Д. Н. Фурнаджисевъ.

Редакторъ: Ив. Я. Съчановъ.

Открива се подписка

за

„ХРИСТИАНСКИ СВѢТЪ“.

Програмата ни за тази година.

Съ настѣпването на 1912 година списанието „Християнски Свѣтъ“ влиза въ двадесетъ и първата година на своето съществуване. Вѣрни на рѣшението си да вървимъ къмъ постоянно подобряване и направимъ списанието до висока степенъ полезно за всѣкого, — съ скъпата помощ на нѣколко души сътрудници, ние ще даваме подобранъ материалъ за слѣднитѣ отдѣли:

I. Статии върху нашия църковно-общественъ животъ.

II. Християнскиятъ животъ въ всичкитѣ му прояви.

III. Християнството и социалнитѣ задачи.

IV. Белетристика. — Избрани откъси изъ всесвѣтската християнска литература и биографии бѣлѣжки за знаменити християнски писатели и проповѣдници.

V. Сѣмейството. — Какъ може да успѣва и какви опасности го застрашаватъ въ сѣврѣменното общество.

VI. Младежта.

VII. Свободна трибуна за разискване разни сѣврѣмени животрепещущи въпроси.

VIII. Недѣлно Училище.

IX. Вътрѣшни-новини — хроникиране най-важнитѣ събития изъ духовно-религиозния животъ на народа ни.

X. Интересни свѣдѣния за успѣха на Царството Божие въ далечнитѣ страни.

Списанието ще слѣдва да излиза въ началото на всѣки мѣсець. Ще се печата, както до сега, на хубава хартия съ иллюстрации изъ текста.

Условия за абониране — ЗА ВСИЧКИ БЕЗЪ ИЗКЛЮЧЕНИЕ:

Годишната цѣна за България е 3 лева, за странство 4 лева — винаги прѣдплатени.

Който запише и внесе най-малко 5 абонамента; полъча единъ годишно течение за труда си; който запише и внесе 10 абонамента и нагорѣ, получава 15 на сто; за 20 абонамента и нагорѣ 20 на сто; за 30 абонамента и нагорѣ 25 на сто; за 40 абонамента и нагорѣ 30 на сто; за 50 абонамента 35 на сто; за 70 абонамента 40 на сто; за 90 абонамента 45 на сто; и за 100 абонамента 50 на сто.

На ученици, както до сега, списанието ще се отстъпва на половинъ цѣна.

ОТЪ РЕДАКЦИЯТА.

Печатница „Денъ“ — София.